

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10 } చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ మార్చి నెల 26-న తేది బుధవారము { No. 200
సంపుటము ౧౦ } రుధిరోడ్డారి నామనంత్రము, పాలునూస బహుళ వృషి ౬. { సంచిక ౨౦౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

తలనొప్పిల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల దూపుమాపును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును కుడగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుళెటివీది మదరాసు.

1069

ఇ స నొ పే లి

ఇ.నొ.ఫెలి అనుచు అంటి మలేరియా జ్వరమును వాడుటచే మలేరియా రానీయక అటంక పరచును. క్రమశః
కాలములందు జ్వరము లన్నిటిలోను దిద్దుమొనరి. జ్వరగర్భ కర్మణమును నేరించుటచే ముగరును, అటులే ఈ దిద్దుక
భమును నేరించుచు బహు కాలము నుంచియున్నను తిప్పుకొనుదును. తిరిగిరాదు. గొప్పవైద్యకాశ్రుజ్ఞులే దీనిని శిష్యా చేసి
యొక్కాడు ప్రతిదినము ఉదయము, సాయంత్రము ౬:౩౦ మూత్రము నేరించు మలేరియా రానీయక అటంక పరచును. కిద్దలకు
ఉపయోగించుటకు ఇ.నొ.ఫెలి అను జ్వరములందు. ఇ.నొ.ఫెలి అనునదియే ప్రవరూపముగా రయారు చేయబడినది.

వెటో చెనా

రక్తజలములను మూచి నీటికి తేల్చుట యందు మిక్కిలి అద్భుతముగా శనిచేయును.
జలేరియా జ్వరముచే బహుమైన జ్వరమును మరల ఇతరకాణములచే కలిగిన అనయవముల
వదలి, నిష్పత్తుక మున్నునవాటిని పోగొట్టుటయందు దీనికి సమానమై టానికు
ను చేరియు లేదని నిష్పత్తుకముగా చెప్పవచ్చును.

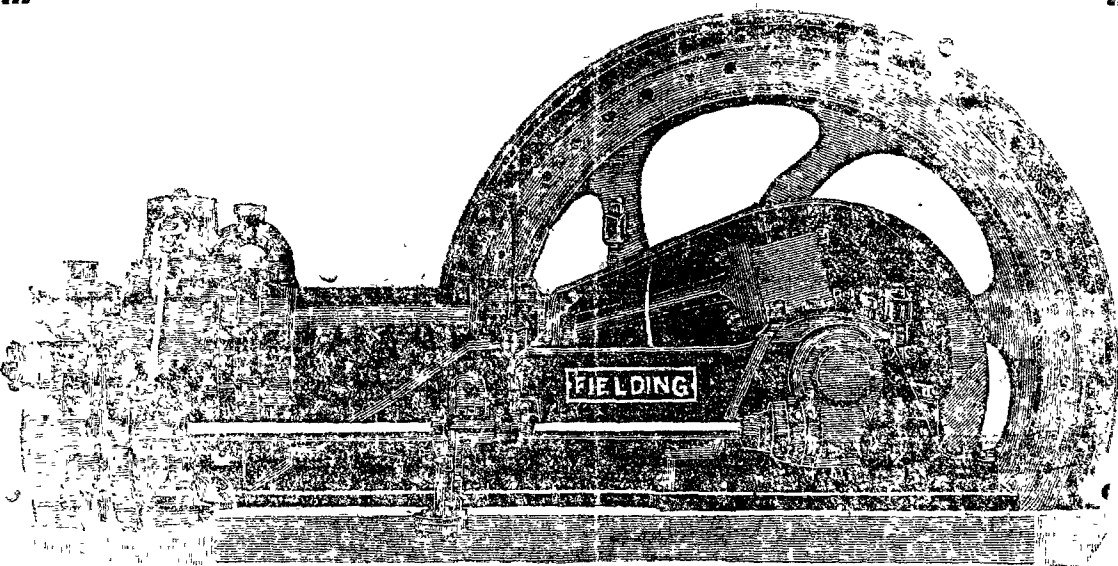
అంటాగ

తొలు వాయువు, మాత్రోష్ణువు రోగము, మాత్రమునదు ఉష్ణ నిష్క్రమణ చేతుట,
యితి మాత్రకాళ సంబంధమైన వ్యాధులను పారదోలుటయందు అనయవమైనది, వాత
రోగములకు రామకాణము కంటిది.

Sole Agents for:— INDIA, BURMA & CEYLON

Messrs Gorio Ltd. P. O. Box. 159 BOMBAY

ప్రసిద్ధి కెక్కిన ఫిలింగు శెమిడికల్ క్రాడాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రిమోరమి యధమునకు పూర్వము పున్న స్వల్పధరలకే అమృతబహు
చున్నవి అన్నిసంఖ్యలు స్థాకులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొంతవల్ల అన్నివిధములచేతను
లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి సరస
మయిన ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక పొటనే ప్రాయము.

596

సోల్ యేజంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అండ్ కం,

12, తంబుళెటివీది, మదరాసు.

వెల్లింగుటన్ సిసీమా

22-8-24 శనివారము నుండి 22-8-24 తేది శుక్రవారము వరకు

సా. 6-15 గం. (వెలింగుట వెండుప్రకర్షణములు. రాత్రి 9-20

గిని, అదివారములందు 8-15 గంటలవరకు

యూనివర్సల్స్ మ్యూజిక్ షాల్.

ది ఫా న్త్ మ్ ఫార్మాన్

దిల్లీయం దెస్కాంకు అక ఆచన భయంకరమై పోగా
ఉమ్మడి అద్భుతము నొక్కొకటి అన్వేషించును. భయంకర
అన్వేషణ ద్వేష సాహస కృత్యములు మానకనవ. 1,2,3,4 ఉప
కథలు. మొదటివారము; 8 భాగములు; యూనివర్సల్ ఇంటర్
వార్డుల్ న్యూ నుకూడ చూడబడును.

శ్రీ మహాపాథ్యాయ

వేదం వేంకటరామశాస్త్రిగారిచే రచింపబడిన

“ప్రతాపరుద్రీయ” నాటకమున
గొప్ప పోటీపరీక్ష

ఈరాజోపు 15 న తేదీ ఏప్రిల్ మాసమున 1924
బెజవాడలో జరుగును

హాలువివరము కొలది సనములలో ప్రకటింతును.
శ్రీకృష్ణాక తత్వరువారు మాకే మొత్తముమీద
యనజ్ఞ నొసంగిరి. శ్రీ శాస్త్రులవారినికూడ వట్టి
మా కనజ్ఞ నొసంగ వేడియుంటిమి. దరఖాస్తులు
రుసుము సహితముగ మార్చి 31 న తేదీ లోపుగ
చేరవచ్చును. ప్రతిసమాజమువారును వారి దృక్ప
థముల వ్యవహారములుగ నున్నవారిని మువ్వును
పేర్కొనిన వారందరికిని సాధ్యమైనంతవరకు తృప్తి
కరముగ పరిష్కారముల నెన్నుకొందుము. దయ
యుంచి త్వరలో తెలియచేయుడు. పతక, కంకణా
దులు తయారగుచున్నవి. మూడు సమాజములు
వచ్చినను పందెమును సాగింతుము. ఇతర విషయ
ములు మాకు తెలియజేసిన సాధ్యమైనంతవరకు
లనుకూలించునట్లు నిబంధనల నిర్దిశించును.

వి. లక్ష్మీకాంతం,

గవర్నరుజేట, బెజవాడ.

గ్రంథాలయములకు గ్రాంటులు నిరపదము

విద్యాశాఖాధికారి, (డైరెక్టరు) నూచనల ప్రకారము గ్రంథాలయముల సహాయార్థము స్థానిక సంఘములకు ప్రభుత్వము వారు ధనసహాయము చేయుటకు, (గ్రాంటులనియుటకు) నిరపదము చేరవలెను. ఈ గ్రాంటులను గ్రంథాలయములందు గ్రంథములకే వినియోగింపవలెను గాని, మందిరములకు వినియోగింపరాదు.

స్థానిక సంఘములవారు, తమ యాధీనమునందున్న గ్రంథాలయములకు గ్రంథములు కొనవలసినపుడు జిల్లా విద్యాధికారి అనుమతుని బడయవలెను. జిల్లా కలెక్టరులు గ్రాంటులను పుచ్చుకొనుచున్న గ్రంథాలయము నప్పడవచ్చును పరిశీలించుచు, ఆ ట్రేజరీ యుచున్న గ్రంథము లున్నచో గ్రాంటులను నిలిపివేయమని శిఫార్సు చేయుచుండును.

ఈవిధము చేసిన ప్రకారము గ్రంథాలయముల గ్రాంటుల మొత్తము ఆక్టోబరు 31 వరకు ఆయా స్థానిక సంఘముల వశముగా వుండును. గ్రాంటు మొత్తము యేవిధముగా ఖర్చుపెట్టి నదియు తెలుపు లెక్కలు తమద్వారా 1924 మేమాసములో పున డైరెక్టరువారికి చేరునట్లు స్థానిక సంఘములవారు జూడవలెను.

ఈయేడు బడ్జెటులోని 'మిన' లేనియను విద్యాశీర్షికల క్రింద రూ. 15,600 మొత్తములోను గూడియున్న గ్రంథాలయములకై ప్రత్యేకింపబడిన రూ. 15,100 నుండి గ్రాంటు లొసంగబడును.

గ్రాంటుల వివరము

గంజాం జిల్లాలోను:—యూవజన సాహిత్యగ్రంథమునకు బంతురం—రూ. 100, సత్సంగవర్ధని సమాజము సోపేట—రూ. 100, శ్రీ కృష్ణవిలాసగ్రంథాలయము, పల్లెమిడిరూ. 250, ఆంధ్రభాషాభివర్ధని సమాజము, పుర్రేపురం రూ. 100 మొత్తము రూ. 750.

విశాఖపట్నం జిల్లా:—ఆంధ్రభాషాభివర్ధని సంఘము, కోటాము, రూ. 100, వెన్నాకు ప్రభువు గ్రంథాలయము, విజయ నగరము, రూ. 224, శ్రీ సరస్వతీ సమాజము, భీమిలిపట్నం రూ. 200, కాంతెలు గ్రంథాలయము, విశాఖపట్నం రూ. 800 మొత్తము 924.

గోదావరి జిల్లా:—పఠనమందిరం, పితాపురం రూ. 150, గౌతమీ గ్రంథాలయము, రాజమండ్రి రూ. 800, ఈశ్వరపుస్తక భాండాగారము, రామకాపుపేట రూ. 150, మొత్తము రూ. 600.

కృష్ణాజిల్లా:—మమదవల్లి గ్రంథాలయము, రూ. 50 కాన్తిక సంఘ భర్త గ్రంథాలయము, క్రొత్తపేట రూ. 450, మాధవ రాయ గ్రంథాలయము, ఏలూరు తాలూకా రూ. 200 మొత్తము రూ. 680.

నంటూరు జిల్లా:—శ్రీ సరస్వతీ గ్రంథాలయం, పేట పాలెం రూ. 150, సరస్వతీనిలయం, కూచిపూడి రూ. 110, వివేకానంద గ్రంథాలయము, తురుమెళ్ల రూ. 100, శ్రీ ఉభయభాష సంజీవనసంఘము అమర్లూరు రూ. 100, హిందూసంఘ గ్రంథాలయము, ఇంటూరు రూ. 100, మహమ్మదీయ విద్యాభివర్ధనసంఘము, బింగోలు రూ. 200. మొత్తం రూ. 750.

నెల్లూరుజిల్లా:—ఎత్తాప్రగడ గ్రంథాలయము, గుడులూరు రు. 25, ఆంధ్రభాషాపుస్తక భాండాగారము, ఉలవపాడు. 75, కివనరు కల్లుగ్రంథాలయము, కందుకూరు రు. 100; మునిసిపల్ ఉపాధ్యాయుల కేంద్రగ్రంథాలయము, నెల్లూరు రు. 100; మహమ్మదీయ సాహిత్య సంఘము నెల్లూరు, రు. 150 మొత్తము రు. 550.

కర్నూలుజిల్లా:—ఎడ్వర్డు పఠనమందిరము, కోయిలుకుంట్ల రు. 100.

బళ్లారిజిల్లా:—ఎడ్వర్డు పఠనమందిర గ్రంథాలయము, ఆలూరు. రు. 200.

అనంతపురంజిల్లా:—శ్రీ సరస్వతీనిలయ గ్రంథాలయము భర్తగం రు. 150; శ్రీ శారదాగ్రంథాలయము, నాగిరెడ్డిపల్లి రు. 100. శ్రీ శారదా సమాజ గ్రంథాలయము, శ్రీరేణు, అనంతపురం రు. 150; గూటి గ్రంథాలయము. రు. 100.

కృష్ణాజేవరాము గ్రంథాలయము, పెంకొండ రూ. 10, పఠనమందిరము, అనంతపురం రూ. 100 వేల్పు యువరాజు పఠనమందిరము, తాడిపత్రి రూ. 100 మొత్తము 500.

చిత్తూరుజిల్లా:—పాతపేట గ్రంథాలయము, చి.దగిరి రూ. 150 మదనపల్లి గ్రంథాలయము, రూ. 295. మొత్తము రూ. 445.

ఇతరజిల్లాలలో నీతిగుమీరిని గ్రాంటుల నియంతరించుచు, ఉత్తర ఆర్కాటుజిల్లా రూ. 700 తిరుచనాపల్లి జిల్లా రూ. 800 మధురజిల్లా, రూ. 880 రామనాథుజిల్లా, రూ. 500 సేలంజిల్లా 250, కోయంబత్తూరుజిల్లా రూ. 1600 మలబారు రూ. 2800 దక్షిణకనరా రూ. 1250.

రాజధానియంతటిలో గ్రంథాలయగ్రాంటుల మొత్తము రూ. 14888. (ప్రభుత్వప్రకటన)

అనుభూతయోగరత్నావళి

(లఘురేయోగములు)

(1)

అల్లము, చింతమండం, పొంగింపిన తెలిగారము, ఈయూటిని సమముగా జేర్చి నూరి, తుల్యముగింజంత మాత్రము చేసి పువ్వులం సామంత్ర పూటకొక మాత్రమేతున పుచ్చుకొనుచుండిన శివరత్నములు వాతముల యైర్వాయువులు నాశించి అశుభిని శర్లక క్రింది కలిగించును.

(2)

కొంతి, నువ్వులు, బెల్లము వీనిని సమముగా జేర్చి నీటి తోస్తూరి తుల్యముగింజంత మాత్రము చేసి అపురాలతో కలిపి పుచ్చుకొనుచుండిన పరిహామ కూల అనువారము నాశించును.

(3)

కరక గుళులు, సైంధవలనము, కొంతి, వీనిని సమముగా జేర్చి నూరి తుల్యముగింజంత మాత్రము చేసి పూటకు 1-2 చొప్పున ఉడికముతో పుచ్చుకొనుచుండిన వీధున వాటిపై త్రేవ్వలల ప్రకౌతము నడచి దీపక పాచాలను గలిగించును.

(4)

ఉలికొవ్వ, చిత్రమాలము, కంకాయలు, పిప్పర్లు నై ఘటములు వీనిని సమముగా జేర్చి చూర్ణించి పూటకు లేదా ఎత్తుతున ఉష్ణోదకముతోటి పుచ్చుకొనుచుండిన శివరత్నములు మలబద్ధము అనుచి కథలు నాశించి, దీపకపాచము గలుగజేయును.

(5)

కరక, తాడి, యాసికెలు, పిప్పర్లు, వీనిని సమముగా జేర్చి చూర్ణించి పూటకు లేదా ఎత్తు చూర్ణమున తేనెతో మిక్కిలి కలిపి పుచ్చుకొనిన శివరత్నము, దగ్గు, క్యాస, మలబద్ధము నాశించి అగ్నిదీపమున ఆకలిని గలిగించును.

(6)

కొంతి, అతికన, ఇంగుర, తుంగగడ్డలు, శాడినెపాలు కల్లులు, చిత్రమాలము వీనిని చూర్ణముగాడించి యష్టోదకము తో పుచ్చుకొనుచుండిన అమాతిసారములు నాశించును.

మిరియములు, చిత్రమాలము, సోదర్పులకణము, వీనిని సమముగా జేర్చి చూర్ణించి పూటకు లేదా ఎత్తుతున మజ్జికతో కలిపి పుచ్చుకొను చుండిన గ్రహణి, ఉదంతోగములు, ప్లీహ రోగము, అగ్నిమాంకము గుల్మము, మూలవాధి నాశించును.

(అయుర్వేదచరిత్ర)

న క్సన్ దంత చూరము

ఈ చూరము జేకీయకస్త్రపులతో తయారు చేయబడి. ది. కల్ల సంబంధమైన వ్యాధు లన్నిటిని పోగొట్టును. దబ్బి 1.5 2 అణాలు. డబ్బా 1.5 రూ. 1-4-0.
టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి,
2 వ. ఆలంగాతా పిల్లపేడి, తిరు: శిల్పి, మద్రాసు.

ఆర్ద్ర చిన్నదియైనను లేక పెద్దదియైనను మిక్కిలి శ్రద్ధతో చేయబడును

పట్టులుతీర్చిన దైవమండుగాజులు

8 ను-7 నవరములలో తయారుగును జత 1 కి చేదారము 7 చో ముఖారి రు. 10.

బోలు చేతి గొలుసులు

4 ను-8 నవరములలో తయారు చేయవచ్చును. తరుగునవో ముఖారి జత 1 కి రు. 14

గెటి గొలుసులు

5 ను-10 నవరముల వరకు తయారు చేయవచ్చును జత 1 కి ముఖారి రు. 10, 15 వరకు గలదు.

(5) 172 పట్టులుగల అంజనేయ చూర్యాటలూగు 1 కి ధర రు. 1-0-0.

ఉమ్మిడి రామయ్య శిల్పి, గురుస్వామి శిల్పి కంపెనీ, నగలవ ర్తకులు, చై నామబారుశాస్త్రి, మదరాసు.

ఆస్పృశ్యతానిర్మూలనము

కేరళ రాష్ట్రమున సత్యాగ్రహము

మహాత్ముని సందేశము

కేరళ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి ప్రకటనము

ఈ కేరళ రాష్ట్రమునకు మహాత్ముని సందేశమును ప్రకటించుటకు గలదు. అతని ఎడవల పులయలు మున్నగు నిష్ఠు బాతులను కేరళ రాష్ట్రమున పీడించి రక్షించుట. ఈ ఆగ్రహని కోరుతున్నది. నిర్మాణములకు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించెదమని కాంగ్రెసు నాయకుల లక్షణిక చిహ్నము కేరళ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారును కే. పి. కేశవమూసనూ గాన తెలిపిరి. మార్చి 30 వ తేదీనకు సత్యాగ్రహమును నిలువవలె నని గ్రామ బాసులలో కొందరు కోరుటచే గట్టుల నిలువబడినది. విద్యుత్తును మహాత్ముని కిటుల లేఖ వ్రాయబడినది.

లేఖలోని విషయము

కేరళ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము

కొల్కత్తా, 1924 మార్చి 18:-

మహాత్ములకారి సన్నిధికి!

ఈ లేఖను సారాంశముగా చిత్రించి ఆదేశము నొసంగవలెనని తప్పుకోరుటలతో తమ విక్రాంతి భంగము కలిగింపవలెనని వర్ణనమును కుమిలవలెదెదరు.

ఆస్పృశ్యతా నిర్మూలనము విషయమున యీ సందర్భమున కొందరి చేయుటకు కాష్ట్రీయ సంఘమువారు నిర్ణయించి, కేరళ రాష్ట్రమున పీడియమున విలపింపింతుల కలగని తమకు విశేషమయ్యెయ్యెను. ఇక్కడ నది ఆస్పృశ్యతయేగాదు అసామిన్యము గూడ నగుచున్నది. ఇప్పుడు కాజువర్తములందు నిష్ఠు బాతులకు సమసాక్ష్యతార్థమును కమకూర్చుటకు మేము ప్రయత్నింప నుచున్నాము. అన్ని పీడితల మహాత్ముని యుద్ధాత్మ ప్రభుత్వమును మహాత్ముని మహాత్ముని హిందువులలో ఇగ బాతులవారు యధోద్ధముగా సుసంపాదించెదరు గాని హిందువులలో సంస్కృతాలకలము ఎడవా, తియ్యపులయబాతుల వారిని మాత్ర మటుల నెడరు నియ్యరు. రెండువారును కలసి నేను కైకొగమున కేగి అచట యా:కోధమును తొలగింపవలెనని అచటి ఆగ్రహతుల వారిని కోరితిని. దేవాలయము చుట్టునున్న రామార్థముల వేంటి నిష్ఠు బాతులవారు నడుచుట కనుమరింపలేదని నీ కోరితిని. ఆకోర్కవ పట్టి కు వచ్చి క్రమముతోనే నేను బయలుదేరితిని. ఆకోర్కవ మహాత్మునియొక్క క్రైస్తవులు మున్నగువారు నిరభ్యంతరముగా నడుచుచునే యున్నారు. మార్చి 30 వ తేదీన అచట నిష్ఠు బాతుల ఊరేగింపును ఇరువురు మేము నిశ్చయించితిమిగాని ప్రజలకు బోధించుటకు వ్యవధికాలవలెని పురవాసులు కలుపుకు కోరుటచే జంతుల కలిగింపితిమి. మీరు మూడేండ్లక్రితము తిరువత్తేరికి వచ్చినపుడు తియ్యసంఘనాయకులలో నొకరుగి టి. కే. మాధవనూగారు మిమ్ములను సందర్శించి మిమ్ముల మాటలాడిన సంగతిని మీరు మనవియుండరని తెలుపవలెనది. ఇపు డాతడు కాంగ్రెసులో చేరి యాదియమున మాతో కలసి దీక్షగా పనిచేయుచున్నాడు. ఈతల 30 వ తేదీన అచట ఊరేగింపు సాగించుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఎట్టి దౌర్జన్యమును జరుగకుండనే ఊరేగింపును జరుపుటకు సర్వత్రములను జేసెదమని నేను మీకు చేరుగా తెలుపుచున్నాను. ఈలోగా పూర్వాచారులను గూడ నుక భుగబించుటకు ప్రయత్నములు జరుపుచున్నాము. ఈ సత్యాగ్రహమున నొకటి, కంప్రమిలను ప్రకటించుట, కృత్యముగ యాచి మాటలాడుట మున్నగు సాధనముల నవలంబించెదము. కామగూడ నొక ఆదేశము కంటింపించి ప్రచరకులకు నూతన ధైర్యోత్సాహములు కలగఁజేయు. కాన సాధ్యమునంతిర్యంతో ఆదేశము నొసంగఁగలెదము.

చిత్రించవలెను

కే. పి. కేశవమూసన

కేరళ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి

మహాత్ముని ఆదేశము

కొల్కత్తా 1924 మార్చి 19

(వియమితులగు వివరముగానికి:-

మిమ్ముల చేతనది. మహాత్ముని నిష్ఠు బాతులకునుకు దురదృష్టవశాత్తుచున్నారని నేను భావింతును. కాని నిష్ఠుకింత

బావుటయే గాక దరికి రానింత బావుటయే ఘోరమైయుండ కొన్ని రాజకీయముల గూడ తిరుగనియ్యక బావుట ఎంతవారును మోయించింపవలెనని ఇట్టి తిరుగు మునుడగా సత్యాగ్రహము లభింపబావుటలకు వింతయేమియున్నది. ఈ సందర్భము చుట్టును నిరపరచుటకే రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారి యూతే గింపు నేర్పాటు చేయుచున్నాను. ఇది సత్యాగ్రహపద్ధతిలో వొక భాగమే యగును. అట్టి యూతేగింపును ఆగ్రహతులవారెవరైన నిరసించినచో ఊరేగింపు సాగించుచున్నారెట్టి దౌర్జన్యము నొసరింపరాదను. వారు మిమ్ములకు కొట్టికొను గూడె మీరు మారుచుట దేవుడ వడియుండవలెననినది. ఈ ఊరేగింపుతో నచ్చువారి సంఖ్య పెచ్చుగా నుండగూడదు. వారి కంఠ దికి నియమింపబడుటకునున్న ప్రత్యేకముగ నిష్ఠు బాతులకు బోధింపవలెను. ఈ పద్ధతిల ప్రచారము ఊరేగింపులకుగది తోచినచో ఊరేగింపును నిలిపివేయుటయే ఉత్తమపద్ధతి. ఈ సంస్కరణమునకు ప్రతిగూ అతడు నున్నకాలకి మనము నరిగా బోధించియుండలేదని నాఅభిప్రాయము. కాన మిక్కిలి అధికమగు బాగురూకరి అనవరము. ఇది కాదు కష్టములతో కూడిన పని యని నే నెరుగుదును. కోకల్యముండి నే నుకదేశముచేయుట కడుసులభవముగా కొనసాగించుట కష్టమని నే నెరుగుదును గాని నే నేను తస్మాద్బాగ్రహగ్రహిణి మూతముచెప్పి మిత్రముత్తము సఫలమగు గాకముని కోరుచున్నాను. చిత్రించవలెను.

ఎం. కే. గాంధీ.

సత్యాగ్రహము ఏర్పాటులు

కైకంజో కేవలయముకోర్కవ నిష్ఠు బాతులవారు కైకంజో నూతనది ఉద్ధోయ అత్తమిత్రులైనచో సత్యాగ్రహము కలెనని చుట కేర్పాటు జరుగుచున్నది. ఆస్పృశ్యతా నిర్మూలన కుంఘమువారు 28 వ తేదీన కైకంజో గూడకమై పద్దతిని కర్ణయంబెదరు. ప్రజలలో ఉత్తేజ మధికముగా నున్నది. ఆగ్రహముల వారు కలుపుకుండ (చుట్టుముగా నాయుటలు) ఈవూరేగింపు నామోదించుచున్నాడు. ఈ సత్యాగ్రహ ఫలికమును భారతదేశముకా రండగను బాగుగా కనిపెట్టెదక.

అకాలీలపద్ధతిని నిష్ఠు బాతులుగూడ

అనుసరించెదరు

ఈతల 30 వ తేదీన కైకంజో సుప్రసిద్ధమగు కేవలయము కోర్కవ యాత్రసాగించుటలో ఆకాలీల పద్ధతినే అనుసరింపబడు కేరళ రాష్ట్రీయమునందలి నిష్ఠు బాతులవారు నిశ్చయించిరి. వారికి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు తోడ్పడెదరు. (హిందు.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

కానససభ్యులకు వ్రాసిన లేఖ

భారత కానస సభలోని బాతీయపక్షమువారికి పండిత నెహ్రూగారు కిటుల లేఖ వ్రాసిరి.

మిత్రులారా! (మి. బి.ఎ.స.స.స. బట్టమును కడువరుచుటను గూర్చి దాడుల గోరుగా రింపపాడించిన చట్టమును గూర్చి రేపు మంగళవారమువారు చర్చించుట సరిగాదు గాన ఇట్టి (24 వ తేదీ) రాత్రియే నేను అలహాబాదుకు వెళ్లుటకు నిశ్చయించితిని. ఈతీతిగా నీసారి కానససభను సమావేశములు ముగియజూచుచే నేళ్లకలసి వచ్చినందుకు చింతింపుచున్నాను. లాలా లజపత్ రాయ గారు ఏప్రిలు 1 వ తేదీన బొంబాయి నుండి ఆంగ్ల శాసనములకు బయలుదేరవను గాన నే నాతోగానే మహాత్ముని సందర్శించుటకు సరిగను. నేను నేటిరాత్రి బయలుదేరి నచో స్వగృహమును మూడురోజులు స్వబస మధ్యమున గిడుట వీలగును. తనివో నది గూడ సాధ్యపడదు. కావున మీరు నన్ను గౌరవించుటకు చేతులదీసిన తోటనించునది నిజమనందే నేళ్లకలసి వచ్చినందులకు తమింప గోరెదను. క్రింకంబై మననే ప్రధానమగుటచే నందు జరిగినటులే నేను సంతసించెదను.

ఆహ్వానప్రత్యుత్తరమును పంపవలదని నేను శ్రీమాన్ ఏ. రంగ సాచయ్యంగారిని కోరినందున ఆజున నిలిపివేసిరి. ఇంచుకులన ఎవరికి యిచ్చుండి కలగదని నమ్మెదను. బాతీయపక్షమువారు మాడిన మర్యాదమును చేసిం సహాయమునకును వారి కందరిని కందనముల నిర్మాయించున్నాను మల నిష్ఠాలో పురుషులము లభించు గా.

మోతీలాలు నెహ్రూ

కొల్కత్తా, 1924 మార్చి 24 (హిందు)

హర్షి మనుగారి ప్రవాసము

బొంబాయిలో పత్రికాసంపాదకుల సమావేశము

విన్న బొంబాయిలో భారతీయ తికాసంపాదకులసభ జరిగెను. హర్షి మనుగారి రాకకు నిరీక్షించు తొలగింపవలెనని తికాసమున బొంబాయి కానససభలో కరిగినగా యవపాడింపగా సభవా రాతీర్వానమును తిరస్కరించుట విశేషముల చేరులను తెలుపవలెనని దొరతమువారు కోరింపుడు సంపాదకులకు తెలుపవలెనని ఆగ్రహా మారిను హర్షిగా యవస్థనించుట మున్నగువిషయములు సంపాదకుల సభలో చర్చించబడినది. "హర్షిగారి ఉపన్యాసము పత్రికాసాక్ష్యతార్థమునకు భంగకరము, హర్షి యనుగాన భారతీయమికి వచ్చుటకుగల నిరీక్షించు తొలగింపవలెనని తికాసము ఆవభలో నామోదించబడినది. ఈ తికాసమును మరల యుట పిత్రముగా యవపాడించుట భారతదేశముకు మేలు కోరి పని చేయు గాంగ్లేయుల నందరి నిటులే బాధించుచున్నారని పిత్రముగాను నుడివిరి.

ఈ తికాసమును ఏ. సి. ఘోష్టి గారు రక్షించిరి. విశేషముల చేర్చు సంపాదకులు ముఖ్యముగా దొరతమునకు తెలుపవలెనని హర్షిగారు నడుపుట ఆగ్రహము ఆవించునదిని.

బొంబాయి క్రాంతికుల పత్రికాకార్యాలయమున కని వాండు సమైక్యత సామగ్రిలను కష్టపరచిని ప్రభుత్వకార్యదర్శిగారి నుడివి కిమము నిగ్రాహముని ఎన్. ఎ. బెర్నీ గారు నుడివి తికాసమును బలపరచిరి.

ఈ విషయమున గర్వ తో స్వతముగా నుటలాడుట కీరభవారు ప్రతినిధులకు పంపవలెనని నుకదని తికాసమును ఎం.ఎన్. ఎం. కేర్పగ యవపాడించి దానిని జి. ఎన్. రాజుకును గా రక్షించిరి. "బొ.బాయి క్రాంతికుల పత్రికాసంపాదక పద్ధతినినే నిదివరకు పనిచేసిరిని, హర్షి మనుగారి సమైక్యమును కావలెనని నంద నిజముగాదు. రాజీన మాల వైచిక్యముగానే యిచ్చిరి" కావున గారు నుడివిరి.

ఈ కరణము ఆర్. వెంకటరామనుగారు బలపరచి దొరతమువారు సామగ్రియు చట్టమును రాజకీయములకు వినియోగించుచున్నారని నుడివిరి.

ఈ సందర్భము సభలో గూడిన తికాసమును ఏ.గ్లీ నముగా నామోదించబడినది.

ఈ తికాసము ప్రతులను ఇండియా ముద్రికిని, బొంబాయి గవర్నరుకును కానససభ్యులకును, ప్రభుత్వకార్యదర్శికి పంపుటకు సంపాదకుల సంఘాభ్యుత్తు పను కే. నటరాజునుగారికి సభవా రధికర మొసంగిరి. (అ.వె.)

రీసెల్లమెంటు రిజిస్టరులు అచ్చు వేయువిధము

గ్రామతెక్కలకందు రీసెల్లమెంటు రిజిస్టరులను యీ దిగుత వెలిపినవరకులతో సమస్తములను ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుటలముగ వెలుపుచున్నాను. (1) రీ కలాలము పీసిపై చి అందు ఎనిసిపారుచులబాతీయము గురువును రీ కలాలములలో నుంచవలెను. (2) ఆ సెల్లమెంటు "రిమాన్యు" అను రెండుకాలముల నకును "పట్టా నెంబరు కట్టా, లేక ఇవామదాను" చేక" అను వేరొక కాలము చేర్చవలెను.

పట్టా రాయలు ఒక్కడుగా నేయున్నవారి బాతీతా రిజిస్టరులందు చిత్తరకాలమునకును దానిలో వెలుప వలెను. బాయిటు పట్టాదారులవారి చేరులను, 24-4-17 తేదీనకుండు అచ్చువేయుటందేన రిజిస్టరులలోవలెనే ప్రత్యేకముగా రెండు వేరువేరు బాతీతాలలో వెలుప వలెను.

రిజిస్టరును ప్రస్తుతమున రీతిగా గవర్నర్లించి, కలముల బాగా సాధ్యమయ్యుంతిర్యకు తగ్గింపవలెను.

ఆంధ్ర నట మహాసభకొరకు

శ్రీ ముత్తిరాజు సుబ్బారాయ మెమోరియల్ క్లబ్ బందరు-బుట్టయ్య పేలహాలులో శనివారము 29-3-1924

చంద్ర హాస

దేవబుద్ధి - వెలుగుముడి కేవలీరావు డి. మద్రాసు చంద్రహాసము - ఎడెల్ల కనక నుండవలపుగారు లేట్లు యా 2, 3, 4, 8, 4, చిట్టా సాంబయ్య, కొల అలకానెయ్యలు.

అంతట చాలమంది సభ్యులు చర్చనాపరమైనవి కోరగా
నల్ల స్వామిని జేసి చర్చించిన యావత్తుదము ఓటుకు పెట్టబ
అంగీకరింపబడినది. ప్రభుత్వమువారు వినిపించు కావలెననికోరలేదు
అంతట భారతకావన సభముగింపబడినది. మరల మే 2
న లేచి వచనావేశమును.

ఆంధ్రపత్రిక

1924 సం॥ మార్చి 26 వ తేదీ

బుధవారము

లేబరు ప్రభుత్వము : హిందూ దేశము

ఇండియా మంత్రిగారిని, సహాయ మంత్రిగారిని, హిందూ దేశ సమస్యలన్ని నిశ్చితాభి పాయము లున్నటుల దోచదు. ఎప్పుటికైనా ఏ రేడియో జెప్పి మరల దిద్దుకొనుచుండుదు. ఆలివియరు క్రభు పుగా రిడివరకు మూడు నాలుగూ తమ తప్పులను ఒప్పుకొనిరి. సహాయ మంత్రి యగు రిచర్డు గారు, గడుపుదిశమువరకు సంస్కరణములను మార్పుటకు ఏలులేదని చెప్పినటుల, రూటరు తంతివార్తలలో గన్పించెను. ఈవార్త మితవాదులలో సయితము కలవము గలిగించెను. మూలవ్యాప్తభృతులకు నిరాశబుట్టించెను. ఆర్థిక చట్టమును నిరాకరించుటకు వీరిని ప్రోద్బలపరిచెను. క్రైముకుగా రడిగిన ప్రశ్న తిన్నగి వినుపింపక జోవుటచే, రిచర్డు గారు టిలుల బడులుజెప్పినటుల ఇండియా ప్రభుత్వము వారి పుడు సూచించుచున్నారు. వీరి సమాధానము నిజమను కొనినను, రిచర్డు గారి యుద్దేశ్యమేమియో వెల్లడి యగుచునే యున్నది. సంస్కరణములను మార్పు మని వీరు చెలుపుటబట్టి, విశాలభావము వీరి నావ హించలేదని కనుగొనవచ్చును. సందిగ్ధము గనున్న యీవిషయమును వశలిబెట్టి, రిచర్డు గారికి సదాభి వమునే ఆరోపించుచుకొందము. మొన్నటిదినము క్రైముకుగారు మరల నిట్టి ప్రశ్ననే నడిగియుండిరి. సంస్కరణములను వదిలెత్తములకు మార్పుగూడ దను నిశ్చయమును ప్రభుత్వము వారు నుకరించెదరా యని, క్రైముకు గారడిగిన ప్రశ్నకు, రిచర్డు గారు రిచ్చిన జవాబు గోడమీద పిల్లి వాటముగనున్నను, లోపలి రంగు కనుపించుచునే యున్నది.

సంస్కరణ శాసనపు ఏర్పాటులనే క్రభు త్వమువారు రన నరించెదరనియు, క్రైముకు గారి వ్యాఖ్యానము నరియగునా కాదాయని తనకు సందియముగలదనియు, రిచర్డు గారు బలికిరి. రిచర్డు గారి చమత్కారమును మెచ్చుకొనవచ్చుచు గాని, హిందూ దేశమంతయు ఆశాంతిపూరితమైయున్న సమయమున వీరు తమాషా జేయుట మాత్రము :ంద్యము. శడవులోపల తాము సంస్కరణములను మార్చెదరా, మార్చరా, వ్యవహరించాలనము నిచ్చె దరా, యాయరా, యీసంగతులను వీరేల స్పష్టముగ చెబుపగూడదు? ఒకపక్షగతిని ముందుగ వెల్లడిం చి, మరల దానినేల మార్పుకొనవలెను? భారతీ యులనిటుల భ్రమపెట్టుట యుక్తమా? క్రైముకు గారింతటితో నూరుకొనలేదు. పదిసంవత్సరములు ముగియువరకు విచారణసంఘము నేర్పలుపగూడ దనియు, యీలోపుగ తాజ్యాంగవిధానములో ఎన్న ఒగిన మార్పును దేశీ జేయగూడదనియు, జాయింటు కమిటీవారు అభిప్రాయపడినటుల, క్రైముకు గారు సూచించిరి ఒక పార్లమెంటు సభ వేరొక పార్ల మెంటు సభను బంధింపజాలదనియు, మఖ్యముగు మార్పు జేయదలవన, పార్లమెంటు సభలు జేయ గలవనియు, రిచర్డు గారు ఒడు జెప్పిరి. రిచర్డు గారు జెప్పిన ప్రత్యుత్తరము మరల భ్రమపెట్టుటకు ఏలుగనున్నది. వీరిట్టి సందిగ్ధవాక్యముల బలుకు టలనో చెలియదు.

పార్లమెంటు సభ వారు తలపెట్టిన, నెట్టి మార్పుల వయనను గావింపగలుగుదురు. పాలచట్టములను మూలద్రోసి క్రొత్త చట్టముల గావింపగలుగుదురు. తనంగతి ఎల్లరకు చెలిసినదే. రిచర్డు గారి సిద్ధాంత మును క్రొత్తగ ప్రతిపాదించ నక్కరలేదు. రిచర్డు గారు జెప్పిన సంగతి జూచిన, సంస్కరణములను మార్పుటకు ప్రస్తుతపు పార్లమెంటు సభ వారు తేమయిన ప్రయత్నముల గావించెదరేమో నని యాశజనింప వచ్చును. సర్ జాన్ సను హిక్కు గారిని, రిచర్డు గారి ప్రత్యుత్తర మేమాత్రము సంతృప్తి గొలువలేదు. ఇట్లమున్నచో పార్లమెంటు సభ వారు ఎట్టి మార్పుల వయనను గావించుటకు ఏలున్నను, ఇప్పటి ప్రశ్న యేమనిన వారముల గావించెదరా యనియే. పార్ల మెంటు సభ వారి కెట్టి యధికారమున్న నేమిధలము? వాటికి దృఢ సంకల్ప మున్నగాని ప్రయోజనముం డదు. ఆ కారణముచేతనే వెనుకటి పార్లమెంటు సభ వారి నిర్ణయమును ప్రభుత్వము వారు రిపుడు మార్చెదరా యని, హిక్కు గారు స్పష్టముగ నడి గిరి. ఇందుకు రిచర్డు గారు సత్యముగ జవాబు నిచ్చి యుండవలసినది. ఏ రేడియో ప్రత్యుత్తరము నొసగి రట గాని, దురదృష్టవశమున వారి మాటలు విను పించలేదని తంతివార్త చెలుపుచున్నది. ఇంతకు మున్న క్రైముకు గారి ప్రశ్న వినుపింపలేదు. ఈ మాట రిచర్డు గారి జవాబే వినుపింపలేదు. ఏమి యీ చిత్రము!

కాని రూటరు యూహా ప్రకారము, హిక్కు గారి సూచనను రిచర్డు గారు రంగీకరింపలేదనియే దోచుచున్నది. దీనియర్థ మేమి? సంస్కరణ శాసన మును మార్పుటకు లేబరు ప్రభుత్వము వారు పూను కొనరనియే గద. ఇట్టి పిత్తిలో, స్వాతంత్ర్య సంపాదన కై భారతీయులు స్వతంత్రముగా వచ్చుట దోష మగునా? లేబరు పక్షము వారికి కిది యవకృతిగావిం చుట యగునా? లేబరు పక్షము వారికి గాని, మరి యొక పక్షము వారికి గాని దయగలుగువరకు చూచు చు నూరకుండుట, హిందూ దేశమునకు క్రేయస్కరమా? శ్రీనివాస శాస్త్రి గారు ప్లేటుకొన్నిలు సభ లో ముచ్చటించుచు, లేబరు ప్రభుత్వము పట్ల మొగ మోటును గనుపజచిరి. ఆర్థిక చట్టమును తాము నిరాకరింపకుండుట కిది యొక కారణముట. లేబరు ప్రభుత్వము పరిపాలనము జేయుచున్నను స్వతంత్రాధికారమును చలాయించలేదనియు, అం దుచే భారతీయులు వారి పట్ల కనికరము జూపవల యుననియు, ఆర్థిక చట్టమును నిరాకరించి చిక్కుల పెట్టుటవలన, లేబరు పక్షమునకు మరింత కష్టముగ నుండవచ్చుననియు, అందుచే శాసన సభ వారి లివివేక చర్యను ప్లేటుకొన్నిలు సభ వారు నివారించవలయు ననియు, శాస్త్రి గారు హెచ్చరించిరి.

శాస్త్రి గారు హిందూ దేశ మనుభవించెడి కష్ట ములకన్న ఇంగ్లండునకు గలుగజోయెడి కష్టములను చక్కగ గుర్తించుటలోకడు డిట్లులు. బ్రిటిషు ప్రభు త్వము వారి మనస్సు ఎక్కుడు మెచ్చిపోవునో యని, వీరు దిగులొందుచుండురు. వీరిదృష్టి సమస్తముల దాటిజోవుటకు మార్గము, హిందూ దేశమునందే నిలిచి యున్నచో, ఇట్టి వెట్టివాదముల గావింపజాలరు. లేబరు పక్షము వారినిగాని మరియే యితర పక్షము వారినిగాని సంతోష పెట్టుటకై, హిందూ దేశము చేతుల ముడిచికొని కూర్చుండజాలదు. హిందూ దేశ సమస్యను పరిష్కరింప నెంచునెడల, తమ చలుకుబడియు అధికారమును పోపునేమోనని, లేబరు పక్షము వారు తలంచునెడల, వారు మిగుల పొరబడిరి చెప్పక తప్పదు. స్వల్పవిషయముతో నెట్టి సమాధానమునకు లోబడినను, ప్రధానధర్మము కట్ల వీరు వెనుకాడుట న్యాయముకాదు. స్వయం

నిర్ణయ సూత్రమును క్రవచమున కంతకును చాటి, హిందూ దేశమునకు తామీ సూత్రమును వర్తింప జేసెదమని వెనుక జెలిపి, సమయమునచ్చినపుడు సందిగ్ధ ముగ ప్రవర్తించుటవలన లేబరు పక్షము వారి కలుకు బడి దగ్గునో హెచ్చునో వారే యూహించుకొన వచ్చును. స్వాతంత్ర్య ప్రదానము పట్ల వీరికిని, కన్న ర్వేటి పుష్కము వారికిని భేదము లేదని క్రవచము నకు వెల్లడియగుట, లేబరు పక్షమున కవమాన కరముగాదా? హైందవ సమస్యను పరిష్కరింప జూనుటచే, లేబరు పక్షము వారిక వేళ తమ శుభి కారమును కోల్పోవుట తటస్థించినను, వారావిష యము సంతగ పాటించ నవసరములేదు. ఏలనన, ఏ కొలదిమంది ముదుసలులో వారిని దూషించినను, ముప్పుదిమూడుకోట్ల మంది భారతీయులు వారి నాశీర్వాదించెదరు. నాగరిక ప్రపంచమంతయు వారిని కొనియాడును. ఇంపీరియలిస్టు లెవ్వరును సాధింప లేని కార్యమును, వారు సాధింపగలుగుటచే, క్రవచ మునం దద్వితీయముగ కీర్తిని సంపాదించెదరు. ఇంగ్లండు దేశపు క్రితో బాటు, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యపు కీర్తినిగూడ శాశ్వతముగ నిలువజెల్పెదరు. ఇది మంచిదియో, లేక సంకుచితముగ ప్రవర్తించి, తమ అధికారము నెట్లు లెలులో నిలుపు కొనుట మంచిదియో, ప్రాజ్ఞులు గ్రహించగల్గుదురు. హిందూ దేశమునకు స్వరాజ్య మొసగు ప్రయత్న ములో లేబరు పక్ష మోడిపోవుట తటస్థించునేని, మరల సత్యధిక సంఖ్యలతో పార్లమెంటు సభలో బ్రవేశించుటకు ఏలగును. క్రస్తుతమునందు వలె, మరియొక పక్షము వారిపై నాధారపడియుండవలసిన దుస్థితి దప్పిపోవును. లేబరు పక్షము తన కాళ్ల పై తాను నిలువబడుట లాభకరముగాదా? డెయిలీ హెరాల్డు పత్రికకు తెలిసిన సమాచారము బట్టి, హిందూ దేశమున ప్రబలిన యశాంతివలన లేబరు పక్షము వారు కలవరపడుచున్నారనియు, సర్ శంక రిన్ నాయరుగారితో కార్యనిర్వాహక వర్గము వారు సంప్రదింప జోవుచున్నారనియు చెలియుచున్నది. సర్ శంకరిన్ నాయరుగారి సామర్థ్యమును శంకించు వారు లేరు కాని ప్రశాశయములను వెలిబుచ్చుటకు వీరికిధికారము లేదని మాత్రము జెప్పవలసియున్నది. వీరు మొన్న మొన్నటివరకు, ప్రభుత్వ సభ్యులుగ నుండిరి. ప్రజలభావములను గ్రహించక గాంధీ మహా త్ముని మిగుల దూషించియుండిరి. భారతీయులలో పేరెన్నికగన్న నాయకులు లేరా? గాంధీ, నెహ్రూ, దాసు, అలీ సాదరులు, లజపతి రాయి, మొదలగు నాయకులతో వీరేల సంప్రదింపగూడదు? నెహ్రూ గారు కోరినది, ఇట్టి రాండుటేబిలు సమావేశము గద! రాండుటేబిలు సమావేశము నొకవంక నిరా కరించి, వేరొకవంక శంకరు నాయరుగారితో యో చించుట వక్ర మార్గము గాదా? లేబరు పక్షము వారు ధైర్యమువలంబించి, సుప్రసిద్ధ భారతీయ నాయకులతో యోచించి ప్రశాశయములను వెం టనే సఫలపరుచుచో, వారి ప్రతిష్ఠ దక్కును. లేని యెడల, వీరికొరకు స్వరాజ్యోద్యమము నిలచి యుండుట దుర్లభము. స్వాతంత్ర్య సిద్ధి ఎటులయి నను లభించితిరును. అసంఖ్యాకులగు భారతీయుల నిశ్చయము నేదోరేపో సఫలముగాక మానదు. లేబరు ప్రభుత్వము వారు మాటదక్కించుకొందురా లేవా యనునదిదో ప్రశ్న.

స్వల్ప సంస్కరణము

కార్యనిర్వాహక శాఖనుండి న్యాయశాఖకు వేరుజేయవలయునని, కాంగ్రెసుసభ పుట్టినదాదిగ కోరబడుచునే యుండెను. భారతీయులు సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి నాశించుచున్నపుడు, ఇట్టి స్వల్పసంస్కరణములను వారు లెక్కపెట్టజాలరు. వీనిని కొనసాగించుటకయినను అధికారివరమింకను వెనుదీయుట విచిత్రము. కాలరీక్షి కమిటీ వారి సంస్కరణమునుగూర్చి విచారించుటకు నియోగించబడిరి. వీరిలో సభకసంఖ్యాకులు కొన్ని సంకుచితముగా నేర్పాటుల సూచించిరి. రెండవకముల జిల్లామేజిస్ట్రేట్లు లుండవలయునని వీరుగోరిరి. వీరిసూచనలే ప్రజలను తృప్తిపరుపకుండగ, మైనారిటీసభ్యుల సూచన లెటుల తృప్తికలిగింపగలవు? సబు మేజిస్ట్రేట్లును హైకోర్టు పరిపాలనమునందుంచుటకుమారుగ, మరల జిల్లా మేజిస్ట్రేట్లుగారి యధీనమునందుంచుటకే, మైనారిటీసభ్యులు తలపెట్టిరి. ఇందుమూలమున, ప్రస్తుతస్థితియందేనూత్రము మార్పు గలుగజాలదు. మద్రాసుప్రభుత్వము వారు అధికసంఖ్యాకుల సూచనల నయినను అంగీకరించుటకుమారుగ, కడుంగడవిగద్దముగు మైనారిటీ సభ్యుల సూచనలనంగీకరించి, పై సంస్కరణముపట్ల తమకుగల విముఖతను సూచించిరి. మెజారిటీసభ్యుల సూచనలు, అసంభవములనియు, ఆచరణయోగ్యములు గావనియు, అనవసరములనియు, వీరు చెలిపిరట. ఇంతలో హిందూ దేశమునకంతకును వర్తించు రీతిని తామే తగిన ఏర్పాటుల గావించెదమని, ఇండియామంత్రిగారును ఇండియా ప్రభుత్వమువారును సూచించుటచే, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నము నిలిచిపోవును. కాలరీక్షి కమిటీ రిపోర్టులోని యధికసంఖ్యాకుల యభిప్రాయమును మొన్నటి దినము మద్రాసు శాసనసభవారి మోడించిరి. కాని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారుగాని, ఇండియా మంత్రిగారుగాని ఇందుల కంగీకరింపజూరు నివిలు సర్వసంభ్యుల యధికారప్రతిష్ఠలను నిలుపబెట్టుటకు బూనుకొనిన వీరు, రెండుశాఖలను పూర్తిగ విభజించుటకు బూనుకొందురా? స్వకరిపాలనము లేనపుడు, స్వల్పవిషయములలో సయితము ప్రజేచ్ఛ కొనసాగుట దర్లభమగును. న్యాయశాఖకు కార్యనిర్వాహక శాఖనుండి వేరుజేయుట కంగీకరింపని అధికారులు, స్వపరిపాలనమునందు ప్రజలకు శిక్షణ నొసగుట కొడబడుదుని దలంప వీరులేదు.

ఆలీసాదరులు: ప్యానుపోర్టులను నిరాకరించుట ఆలీసాదరులకు తుర్కీకిబోవుటకు ప్యానుపోర్టులను నిరాకరించుటచే, అధికారవర్గము తన సరకు శిల్పమును పూర్ణముగ గనుబుటచేను. భారతీయ మహమ్మదీయుల కెల్లరకు, ఆలీసాదరులు నాయకులనుటనిర్వివాదము. కిలాఫాత్ విషయమై వీరితో చర్చించుటకు, కమాల్ పాషాగారు ద్యుక్తు లయిరి. సందిగ్ధసమయమున, ఆలీసాదరులను తదితర రాయబారులును అంగారకు వెడలుటకు వీలులేకబోవుటచే, హిందూదేశాభిప్రాయమును గ్రహించుటకు కమాల్ పాషా గారి కవీలు లేక బోయెను. ప్రస్తుత సందిగ్ధస్థితికి, హైందవాభిళాషితే బాధ్యులగుచున్నారని, ఇప్పటికయినను ఆలీసాదరులను పోషింపుటకు హెయిలీ గారి రంగీకరించుట లేదు. వీరివాదము నిస్సార మనుటకు సంద్యము లేదు. కిలాఫాత్ సమస్య కేవలము మతసమస్య. ఇందు కొరకు తమసర్వస్వము సర్పణజేసిన ఆలీసాదరుల కన్నను రాయబారులుగ వెడలుట కర్దులగువా యందురా? హెయిలీగారి కతిసహృదయము శాసన

ఆంధ్రుల
గాంధీ మహాత్ముని పూజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

ఇదివఱకు చందాలు ౯౦౨౦-౧-౧౧
ఇది వఱకు ౪౬౧౯-౬-౬౯

సభలో జరిగిన చర్చలో మరల బయల్పడెను. ప్రజాభిప్రాయముపై వీరికెంతటి నిరసనభావము గలదో చెలిపెను. శాసనసభవారి తీర్మానము అధికారదృక్పథమును మార్పునని తలంప వీలులేదు. హెయిలీగారి ప్రసంగము హైందవ మహమ్మదీయులలో మరిత యశాంతిని గలిగించు ననుటకు సందియములేదు. మహమ్మదీయులిప్పుడు వివాద పూరితులై యున్నారు. వారివివాదమునకు తీవ్రవాగ్రహము గూడ తోడగుట సహజము. మహమ్మదీయుల కొక్క గుణపాఠముమాత్రము గలుగబడినది. స్వరాజ్యమును సంపాదించునది, మతసంబంధముగు ప్రశ్నలయినను పరిష్కారము గానరేవని నిశ్చయ మగుచున్నది. స్వరాజ్యసంపాదన క్రమమత్తులై పాటుబడవలసిన బాధ్యత హిందువులకన్ననగూడ మహమ్మదీయుల నెక్కువగ గలదు. ఈసంగతిని గుర్తించి, వారు తమ ప్రధానలక్ష్యమును మరువకుండురు గాక!

దక్షిణాఫ్రికా సమస్య
దక్షిణాఫ్రికాలో శ్రీమతి సరోజినీదేవి గలిగించుచున్న ప్రబోధ మత్యుత్పత్తముగ నున్నటుల చెలియుచున్నది. కాని స్వల్పగారు తమ మతమును మార్చుకొనలేదు. గాంధీ మహాత్ముడు స్వల్పగారికి పంపినసందేశమునుందు, నిజమును వచించెను. అధినివేశర జ్యములలో భారతీయులను ఆదేవిధమున బాధించుచో, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము నుడి వారు విడిపోవుట తటస్థమను. భారతీయులు విడిపోయిచో, సామ్రాజ్య మెక్కడనుండునని మహాత్ముడిగిన ప్రశ్నకు శ్వేతజాతివారందరును జవాబు చెప్పవలసియున్నారు. భారతీయులను కుప్పరోగులవలె ప్రత్యేక ప్రదేశములలో ముంచగ నుంచి, పిచ్చుట వారిని దేశమునుండి తరిమివైచుటకు స్వల్పగారు తలపెట్టిరనుటకు సందియము లేదు. కాని, కృతనిశ్చయులగు భారతీయుల ఎదుట, నీరియాటలు సాగ నేరవు. బ్రిటిషుసామ్రాజ్య క్షేమమును మది నెంచుచో, కాలనీలమంత్రియగు థామసుగా రింకను మీనక్షేపముల లెక్కపెట్టచు నూంకుండజాలరు.

వోటింగు: ప్రార్థన
మహమ్మదీయసభ్యులు స్వల్పకాలము ప్రార్థనల నలుపుటకు వెడలినపుడు, బెంగాలు శాసనసభాధ్యక్షుడుపోలిసుగ్రాంటు సవరణలను వోటుకుబెట్టెను. కొలదినిముసములలో సభ్యులు ప్రార్థనల ముగించి వచ్చెరని చెలిపిననుగూడ వినక, అధ్యక్షుడు తన పంతమునుకొనసాగించెను. వీరిచర్చపట్ల యసమృత్తి జూపుటకుగాను స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు వోటింగులో పాల్గొనరైరి. ఈమాత్రపుసాకర్యమును అధ్యక్షుడు పటింపజాలడా? వోటింగు సమయమునకు హజరు

లేనివారు శాసనసభ్యు లొక్కడమాత్రమే గారు. ముత్రియగు ఫజలుల్ హక్కుగారుగూడ నిట్టి నేరమునే యొనర్చిరి. అధికారుల సంకుచితదృక్పథము శకు, సభాధ్యక్షునిచర్యయే నిదర్శనము. ఒకతణు మోపికబట్టిన వ్యవహారమంతయు సవ్యముగ నడిచెడిది. అధ్యక్షులు సామాన్యవివేకముచుగూడ విడనాడుటచే, విషమస్థితి జనించుచున్నది. శాసనసభా నియమములు సభ్యులకొరకు బుట్టెను గాని, నియమములకొరకు సభ్యులు దయింపలేదని, అధ్యక్షులు గ్రహింపజాలక బోయిరి!

కవర్దిగావీ ఆశీర్వాదము
ఆర్థికచట్టమును శ్రీనివాసశాస్త్రిగారే గాక, ఒకానొకప్పుడు సుప్రసిద్ధ జాతీయవాదిగ నుండిన కవర్దిగావీ గూడ ఆశీర్వదించి యుండిరి. తాము బ్రాహ్మణులగుటచే, మనస్సుపైగ నాశీర్వదించెదమని, కవర్దిగారు స్టేటుకొన్నిసభలో వాక్రుచ్చిరి. ఇద్దరు బ్రాహ్మణోత్తము లీతీరున ఆర్థికచట్టము నాశీర్వదించగ, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి కొరత యేముండును? పాపము వీరిజువురు కష్టపడి సామాజ్యశాసనసభవారు చెచ్చిపెట్టిన దుర్దశను తొలగింపగలిగిరి. వీరికి ప్రభుత్వాధికారులు సర్వదా కృతజ్ఞులై యుండగలరు. కవర్దిగారిలో గలిగిన విచిత్రముగు మార్పునకు, కాలమహిమ దప్ప వేరొక కారణము గనుపింపదు.

లాలా లజపతి రాయగారు

లాహోరులో సన్మానపత్రము
నిన్న (25 వ తేది) సాయంత్రము లాహోరులో ఆత్మస్వరాజ్యసభవారు లాలా లజపతిరాయగారికి సన్మాన పత్రమును సమర్పించిరి. "స్వరాజ్య సభ వారు నిన్ను బాత్మ్యధర్మమును గూర్చి ప్రకటన చేయుటగా జరిగెను. మనదేశమున హిందూమతమునకు ఆస్పృశ్యత తీసివేయుటగా నున్నది. ఈ కళంకమును తొలగించుట హిందువుల ముఖ్యకర్తవ్యము. భారత హిందూ మహాసభ వారిందుటకు పూనుకొని దీక్షగా జరిగెదమనిరి. ఇది చాల నమంజనము." అని లజపతిరాయగారు నడిపిరి. ఆ సభకు లాలా హిందరాజు గారిధ్యక్షత వహించిరి, లాలాజపతిరాయగారి పురు ఆశోక్కుమార్ కాంగ్రెస్దేశమునకు కృత్యమున్నది. వారి కతిరకాలముననే గంధూర్వాశోక్కుమారులు గాక యిని సాధరాజుగారు నడిపిరి. (ఆ. ప్రె)

గుంటూరు భీమామోసము కేసు

మొగ్గురికి కఠినశిక్షలు వేయబడెను
ఆసియా కమర్సు యిహూరెన్ను మోసము కేసులో యీనెల 24 వ తేదీని గుంటూరుజిల్లా సెషన్సుజడ్జి గుంటూరులో తీర్పుచెప్పెను. భీమా కింవెనీ ఏశెంటుగానుండిన జే. కే. రాజారావుగారికి ఐదేండ్లును, బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంతంగారికి మూడేండ్లును, డాక్టరు బి. రాజేశ్వరరావుగారికి మూడేండ్లును కఠినశిక్షలు వేయబడెను.
(గుంటూరు స్వకీయవిలేఖరి)

జి. శామచంద్రయ్య - ఆమోది.

సంస్కరణమొలను మార్పులు లేదు!!

గోపువాని పాఠం, తేది 18-3-1924 నం.

పన్నులచట్టము

స్టేటుకొన్నింటి నం దామోదింపబడుట

సమావేశము మేనెల 27 వరకు ఆపియుంచబడెను

ధీల్లీ, మార్చి 25:—ఈదినమున పన్నులచట్టము స్టేటు కొన్నింటి నందు తుదిపర్యాయ మంగీకరింపబడెను. కే. వి. రంగ స్వామిఅయ్యంగారి రాజ్యమునకు చట్టమును ప్రతిఘటించిరి. తిరిగి స్టేటుకొన్నింటి మేనెల 27 వ తేదీన సమావేశమగును.

సవరణల నొనర్చిన గలుగు ఫలితములు

సభవారియెదుట నున్న బిల్లు రాజ్యపరిధికి శిఫార్సు చేయబడినదగుటచే, సభ్యులైన సభ్యులను సవరణ నుపసాదించి సభవారిచే సంగీకరింపజేయవచ్చుననియు, అట్లుగవో గలుగుఫలితములను వెలుపవలయు ననియు, రజాఅలీగారు ఆధ్యక్షుని గోరిరి.

అధ్యక్షుడు తననిర్ణయమును వెలుపుచు, సభవారు సవరణల నుపసాదించి ఆమోదింపవచ్చుననియు, కాని గవర్నరుజనరలు తన ప్రత్యేకాధికారము నుపయోగించినయెడల నానవరణలకు నిలువ యుండవలయును, కాని, రాజ్యపరిధికి తన ఇష్టమునా సీశిఫార్సుచేసిన బిల్లు నుపసాదించుకొని, స్టేటు కొన్నింటివారి సవరణను జేర్చి మరియొక బిల్లు నుపసాదించవచ్చు ననియు, సవరణల నుపసాదించు సభికారము నిరుపయోగముగావలయును, సాధారణపుబిల్లుసందర్భమున స్టేట్స్, శిఫార్సుచేయబడిన బిల్లు సందర్భమునగూడ నట్లే ప్రవర్తించవచ్చు ననియు నుడివెను.

నిన్నటి దినమున మొదటి మోడు క్లాజులును చర్చించి అంగీకరింపబడెను. ఈదినమున మిగిన 'షెడ్యూల్సులపై' నెక్కువ చర్చ లేకుండగనే అంగీకరింపబడెను. తరువాత మెక్వార్టర్సుగారు, సభవారు బిల్లు నామోదింపవలెనని ప్రతిపాదించిరి.

ఈ సందర్భమున రజా అలీగారు ధీర్ఘముగ నలుబది నిమిషములవరకు సుపర్యసించుచు, భారతకానసభలో స్వరాజ్య సభ్యులవలంబించిన చర్య గొప్పతీర్మానమనియు, భారతదేశ రాజకీయాభివృద్ధికి భంగము గలిగించుటకు ద్వేషింపబడెననియు, నుడివెను. పరిస్థితు లతిశాంతముగనున్న సమయమున నిట్లుచేయుటకు ఖండించిరి. ఆలివియరు ప్రభుని యుపన్యాసము సానుభూతిపూరితముగ నున్నను, ప్రజలందరినీ ఇంకను అధికముగ నున్నదనియు నుడువుచు, సర్. అలెగ్జాండరు మడిమనుగారు దేశయాంగసభ్యులకు వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వమువారికిని ప్రజలకును గల సంబంధము లభివృద్ధియగునని యెంచుచున్నామని నుడివెను.

బొంబయి ఆఫీసరసభ్యుడు మార్షినుగారు, మెట్టను నిర్ణయము నిష్ఫలమయ్యెననియు, దీనిని సంస్కరించి కేంద్ర రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల సంబంధముల సభివృద్ధి యొనర్పవలెనని కోరిరి.

స్వరాజ్య పక్షమునా రాగహావేళలై యున్న సమయమున పన్నుల చట్టమును ప్రోచివేసిన విషయమున సర్ ఆర్థరు వ్రూముగారు, రజాఅలీగారితో నేకీభవించిరి.

కపర్డిగా ఉపన్యసించుచు, బిల్లునకు మంగళవాచకమును జనువలసిన సమయము వచ్చినదనియు, దాను బ్రాహ్మణుడనగుటచే ముగిశాశిర్యాదును నొసగుచున్నాననియు, స్టేటు కొన్నింటివారు బిల్లును అంగీకరించి, భారతకానసభను సభ్యులకు స్వంతచర్యచేత దమవై డెచ్చుకొనిన అపహాస్యమునుండి తప్పింపవలెననియు నుడివెరి.

నవాబు సర్. జుల్ఫీకరు ఆలీఖాన్ గారు, ఉప్పపన్నును 1-4-0 కు తగ్గించినందులకు ప్రభుత్వమువారిని అభినందించిరి. చర్చను ముగింపవలసినదని మెక్వార్టర్సుగారు పుపాదించగా సంగీకరింపబడెను. తరువాత బిల్లును వోటునకుబెట్టగా ఎట్టిసవరణయు లేకడో సభవారిచే సంగీకరింపబడెను. కే. వి. రంగస్వామిఅయ్యంగారి రాజ్యమునకు ప్రతిఘటించిరి.

ఇతర కార్యక్రమము

పన్నులబిల్లు అంగీకరింపబడినతరువాత, తరువాతి కార్యక్రమము ప్రారంభింపబడెను. భారతకానసభవారిచే సంగీకరింపబడిన 1922 సం. ఆదాయపుతత్తు కానసమునకు సహకారిలును మెక్వార్టర్సుగారు రుపపాదించిరి. కంపెనీగాని, ఫరముగానీ, హిందూ అవిభక్తములనుగాని కానిసంఘముల ఆదాయముపై పన్ను విధించుట కిట్టి ఉద్దేశింపబడెను. పన్నులచట్టమున మెక్వార్టర్సుగారు, ప్రొచేట్టు కంపెనీల ప్రావిడెంటు ఫండుపై

జీవితమునందు కళయొక్క స్థానము

కజిన్స్ పండితునిఉపన్యాసము (స్వకీయవిలేఖరీ)

కాకినాడ 25:—22వ తేదీ శనివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు చిత్రకళాప్రదర్శనమందిర ఆవరణలో విద్యార్థులకును, పండితులకును ఉద్యోగులకు అనుద్యోగులకుగల మహాసభ ఆంధ్రచిత్రకళాసంఘ యాజమాన్యమున జరుపబడెను. ఒక గంట కాలము సభ్యులహృదయములు రంజిల్లునటుల ఆంగ్లమున "జీవితమునందు కళయొక్క స్థానము" అను విషయమును గురించి వివ్యాంసుడైన డాక్టరు జె. హెచ్. కజిన్స్ గారు (చెన్నైపురి) మహాపన్యాసమును గావించిరి. అందు ముఖ్యమైన విషయము లివటఁ జూచువలయునని యెంచెను.

కళయనేమి? ఈ ప్రశ్న చాలకాలమునుండి ఆడుగ బడుచున్నదియు, ఇప్పుడు సవీనముగా కనుబడుచున్నదియు నై యొప్పుచున్నది. ఈ ప్రశ్నకు సమాధానము సామాన్య వ్యాస భారిక జ్ఞానమువలన తెలియబడేటట్లు కన్పించుచున్నది. కాని చిత్రకళ యొక్క వేదాంతమునలన వచ్చేటట్లు కన్పించదు. ఈ కిరణ నూనెదబ్బాచూడండి. ఇది ఉపయోగకరమైన వస్తువే కాని యిది కళావంతమైయున్నట్లు ఎవరును చెప్పలేరు. ఈ చెంబుచూడండి. ఇదియును ఉపయోగకరమైనదే. దబ్బా ఉపయోగించునట్లే యిదియును ఉపయోగించును. కాని చెంబు యొక్క ఆకారమునందు ఒకవిధమైన అందము తీసికొనిరాబడెను. ఏదైనను పోషిణముటకు చేయబడిన వస్తువేనాని దాని యొక్క యుపయోగము ఉన్నతి చెందియున్నది. లాతాల్ లిక ఉపయోగమునకంటె ఎక్కువ అర్థమును మనస్సునకు స్ఫురింపజేయుచున్నది. ఈ చిన్నకూజా చూడండి. ఇదిపింగాళి తో చేయబడిన అందముగా చిత్రలేఖనము చేయబడెను. ఇది యును నైపుణ్యము యుపయోగమే కాని పాశ్చాత్యదృష్టి కింపగునట్లు చిత్రించబడెను. వట్టిగోడలన్నగది ఒకభైరుకొట్టలాగన నుండును. కాని గోడలమీద నొకబొమ్మగా, ఒకవిధమైన రంగము(ఫ్రెస్కో) గాని అచేతనముగ నాగోడలమీద వేసబడి యుండియెడల ఆగోడల మహాప్రపంచమును కన్నులకు కట్టి నట్లు చూపించును. ఈవిధముగా పదార్థములతోడి కళలు (ప్లాస్టిక్ ఆర్ట్స్) బాహ్యభావములకంటె జీవశక్తిను స్ఫురింపజేయుచు జీవితోద్దేశమును సఫలముచేయుటకు తోడ్పడెను. చిత్రలేఖనముల సుపరిమాణములను తెలియజేయు లేఖనములు మొదలై: వి (రిస్కిల్ ఆర్ట్స్) యీ కార్యమును నెఱవేర్చుటయే గాక యింకను యెక్కువ ప్రయోజనముగా నున్నది. ధన్వనియందును నాక్కునందును కలిగే వైచిత్ర్యములను ముద్రకభావమును వృద్ధిపరచి కత్తిని పుట్టించును. సామాన్య నిత్యజీవితములో వినిపించెడి గందరగోళముగనుండు నిష్ఫలములకు నుండు ధ్వనుల నుండి సరియైనయెన్నిక అనునది కళవలన కలిగి మధురగానము

పన్ను విధింపవచ్చునా? అట్లుగవో నెంతవిధింపవచ్చునను విషయమును ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకముగ చర్చించెదరని తెలిపిరి.

సర్. దేవప్రసాద సర్వాధికారిగారు మెక్వార్టర్సుగారి సంగిన వాదనమునకు ప్రభుత్వమువారికి కృతజ్ఞతను తెలిపిరి. సవరణలు లేకడో బిల్లు అంగీకరింపబడెను.

సర్. మర్డీ ముగ్ గారిని ప్రశంసించుట

సభ మేనెల 27 వ తేదీ వరకు నిలిపివేయబడెనని ప్రకటించుటకు పూర్వము, సర్. అలెగ్జాండరు వడ్డీయన్ గారు తాను ఆధ్యక్షుడు గ నున్నంత కాలము నందరతను, సభ్యులు అధ్యక్షాసామమునకు జూపిన గౌరవమునకును విషయమునకును కృతజ్ఞతను తెలిపెను. అధికారసభ్యులు అందు ముఖ్యముగా గ్రహము, వెరిరాగార్లు తమ విధులను నిర్వర్తించుట యందు కనబరచిన కాశల్యమును ప్రశంసించిరి. సంస్కరణల కానసభకు దాను మొదటియధ్యక్షుడుగనుండుట కవకాశము కొనిగిందులకు చాలసంతోషమును తెలిపెను.

సభ్యులతీక్షణున సర్. మహామృతమఘీగారు, సర్. అలెగ్జాండరుగారు సభాకార్యక్రమము సందర్భమున గనుపరచిన మర్యాదకును, నిష్కృతపాతస్వభావమునకును కృతజ్ఞతను తెలిపెను. "మీరు నూతనముగ ప్రవేశింపవచ్చు కార్యనిర్వహణము నందు విజయు లగుదురు గాక" మని మహాపూర్వముగ వాసించుచున్నామని మఘీగారు నుడివెరి.

తరువాత సభ్యుడు సభనుండి వెడలుటకుపూర్వము, ప్రతిసభ్యునితోను కరస్పర్శ నొనర్చెను. (అ. మె.)

బహుదీరుచున్నది. అదెట్టిస్పృహనగా, స్టేట్స్ మెన్సులు, గాన పద్యాలలో నెట్టి, మార్పు కల్గినను రాజ్యము తలకిందు లగునన్నంత కత్తివంతమైనది. అవిధముగనే యంతకంటె నెక్కువగా నాటకము ఉపచరించినది. కాబట్టి కళ స్వేచ్ఛయును, కత్తియు, యిచ్చును. అందమువలన జాతీయజీవనంబునందు కళ ముఖ్యస్థానములకరింపవలయును.

ఇదిప్రత్యక్షముగ కనుబడునంగతి. కాని కళయొక్క వేదాంతము, ఈవిషయమును వీరిని ధృవపరుచుటలేదు పిమ్మట యూరోపు చైవాలలోను కళావేదాంతచర్చిత్రము క్రీ. పూ. 500 సం. నుండి నేటివరకు ఉపన్యాసకుడు క్లుప్తముగా దృష్టాంతపరచి జ్ఞానేంద్రియభావమున వివిధపరిణామములలోపముల డెలియఫరచెను స్వాభావికమును కళాస్థానమున చాలవరకు సంతృప్తికరముగా చూపించినది 18 వతాబ్దములో జర్మన్ కళాపద్ధతి. అప్పుడు హిందూభావముతో వారి కళ అనుసరించి యుండెడిది.

కళనుగురించుట ఎంత అందముగా నున్నదియు దానిని గురించుట మౌందవభావము, విజ్ఞాన హావలన చెప్పనట్టిదికాదు "అందమైన బాధార్థములందు నే అందము" అని శ్రీకృష్ణభగవానుడు భగవద్గీతలో బోధించినట్లు భగవంతుని సృష్టిలో అందము నిత్యమైయున్నట్లు మౌందవభావ మంగీకరించుచున్నది. సృష్టి యందును కళయందును స్వకీయముగా అందమున్నట్లు మౌందవ విజ్ఞానమునందు పరివేష్టించియున్నది. మౌందవాభిప్రాయమును బట్టి జీవనములో ప్రత్యేక స్థానము కళకులేదు. జీవనము, కళ, ఈ రెండును సృష్టికర్తయొక్క పరస్పర సంబంధ కార్యములై యుండుటచేత జీవనమును కళయును పర్యాపకములగుచున్నవి. ప్రాణములేనికళ నిజముగా కళకాదు. కావున మౌందవాభిప్రాయమునుబట్టి ప్రమానపుడును కళావంతుడు అయి యుండవలెను. అనగా అనుభవకర్తయైనను సృష్టించువాడైనను లేక రెండుసామర్థ్యములు కలవాడైనను కావలయును.

ఈ విధముగా నేడు భారతదేశమునున్నదని చెప్పకొనటకు వీలులేదు. కళలలో ప్రతికాఖ్యుండును సాంప్రదాయ ప్రోత్సాహభావము నశించుటవలననే తే నేమి, విదేశీయుల జోక్యము కలుగజేసికొనటవలన నైతే నేమి, పాడైపోయినది.

భారతీయులలో అధికసంఖ్యాకుల జీవితములు గృహములు కళావంతమైయుండి యున్నట్లు చెప్పబడుటలేదు. కాని సృష్టి స్వాభావికముతో కలిసియుండుటచేత, ఉష్ణదేశముగుటచేత చక్కని బహిరంగ వాతావరణములో నుండుటచేత అసహ్యకరముగ కళకము వీరికి తప్పినది. ఎవరైతే కళయొక్క నేపథ్య అనుభవపరిధిలో వారు విదేశీయులైయు, అలంకారము యిట్టివాని దృష్టికులను అనుకరింపసాగిరి. సంగీతమును నాటకమును అనుమానాస్పదమగు చేతులలోనికి పోనిచ్చిరి. ప్రాచీనమార్కు ప్రకారము భారతదేశమునకే ప్రపంచజాతులలో ప్రధానస్థానము గలదని తలచుచున్నట్లుయితే యిదంతయును మార్పు పొందవలెను.

భారతదేశములో వరల కళయొక్క బొన్నత్యమురావలెనంటే, పాఠశాలలందు భారతపద్ధతులనుసరించి, డ్రాయింగు పెయింటింగు (చిత్రలేఖనము) నేర్పబడవలెను. ఇంక పిల్లలకు పెద్దల ప్రోత్సాహమును సహాయమును ఉండవలెను. పెద్దలు యిప్పుడు జరుగుచున్న ప్రదర్శనమువంటి బోట్ల మంచి మౌందక చిత్రలేఖనపటమును కొని వీనికి తిరుగ పునర్ముద్రితములు వచ్చునట్లు చూడవలెను. ఒక అందమైన పటమును గోడను ప్రేలాడవీటి దానిని ఒకమాసము అనుభవించు చుండిట్లుయితే కళయందు ఆభిరుచి ఎంతయో ఆప్రయత్నముగ గలుగును. భాగ్యవంతులు తమ భవనములందు కనీసము ఒక గదియైనను సంపూర్ణమైన మౌందవపద్ధతిని అలంకరించి అప్పుడప్పుడు ప్రేక్షకులను రావించుచుండవలెను. వారివారి గ్రామములందు కళాశాలలు స్థాపించి బొమ్మలు పటములు కళానిర్మితమైన వస్తువులు, కళనుగూడ గ్రంథములు, నెట్టి అప్పుడప్పుడు ఎన్నికయైన నాటక ప్రదర్శనములు సంగీత ప్రదర్శనములు చేయించుచుండవలెను. మహాత్మ్యము అనబడెడి ఉద్యమము వ్యాపింపజేయవలెను. అనగా అన్ని దేశములందలి మహాపురుషులు శ్రీలు పటములతోను ముఖ్యముగా భారతదేశమునకు చెందినవానితోను ఒక గృహములకరించుటయు, మహాపురుషులు జీవితములను జూపు భాండాగారమును అందు ఏర్పాటుచేయుట. దేశపరిపాలనమునందు ప్రత్యేకముగ కళల నిమిత్తమై ఒకమంత్రి యుండేటట్లు ప్రజాభిప్రాయము తెలియబరచవలెను. ఈవిధములగను యితరపద్ధతులుగను, జీవనములో కళలు ఉచితస్థానమును పొందగలవు.

చెన్న ప. బజారుధరలు

మార్చి 26-వ తేది బుధవారము

(1) ధాన్యములు

ధనియాలు బా 1-కి రు 45-0-0	మొదలు 55-0-0 వరకు
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు, వాకు.
కుసుమ తెనాలిబి ,, ప 45 గలది	రు 12-0-0 14-0-0
సెల్లూరిబి ,, డిటా ,,	16-8-0 17-0-0
డిల్లీబి ,, డిటా ,,	16-8-0 17-0-0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8-12-0 9-0-0
సుత్తలు ,, ,,	24-0-0 26-0-0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205	రు 12-0-0 రు 13-4-0
సెనగలు ,, డిటా ,,	8-12-0 9-4-0
సెనలు ,, డిటా ,,	11-8-0 12-8-0
మినుములు ,, డిటా ,,	12-8-0 13-12-0
ఉలపలు ర 164 ,,	7-8-0 8-0-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులు నూనె బా 1-కి	రు 175-0-0 180-0-0
సెయ్యి మ 1-కి	,, 14-0-0 26-0-0
కొండాపురం వేరు సెనగపప్పు బా 1-కి	,, 60-0-0 62-0-0
యితర ప్రదేశము ,,	,, 55-0-0 58-0-0
వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 140	మిమకనూనె 187
అముదము నూనె బా 1-కి	రు 167-0-0 162-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	రు 175-0-0
కూరపసుపు ,,	రు 150-0-0
మిరప కానులు (గుంటూరిబి) బా 1-కి	రు 70-0-0 105-0-0
గుంటూరుపాముకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 45,	50
కాశనాస్తి పాయకట్టు ,,	రు 60, 70
బెల్లము బా 1-కి	రు 50-0-0 65-0-0
చింతపండు బా 1-కి	రు 25-0-0 42-0-0

(5) ఇనుము

పట్టులు రఖం బా 1-కి	రు 80-0-0 82-0-0
చదరం ,,	,, 80-0-0 88-0-0
రవుండు ,,	,, 81-0-0 89-0-0

(6) లోహములు

వెండి 100 తులంకు	రు 78-0-0 82-0-0
బంగారము, తులము 1-కి	రు 26-2-0 26-8-0
సవరను 1-కి	16-8-6
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 300-0-0 305-0-0
కాగి డిటా	రు 340-0-0 360-0-0
అ కైర బ 1-కి	రు 57-0-0 57-4-0

(7) రంగుల చలిజలైను

అవుకప్పుడు	20 డ్రీలు రు 95-0-0 100-0-0
తొట్టి కప్పుడు	డిటా

కరణాలవారి

వెల సీ|| 1-కి అ. 6 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈ ద్రావము వలన చెవిబాటు, చెవినుండి చిమురు కాలు, చెవిబుడ మొదలగునవి వెంటనే నయమగును.

5, 55 బొట్టును చెవిలో పోసిన బాధ వెంటనే తగ్గును.

అమృతాంజనము డిప్రో,

మదరాసు - బొంబాయి

హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష

0-6-1

మొదటి వాచకం

0-6-0

హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ 0-0-0

తెనుగు తెలిపినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుట

వీలయిన నూలభక్తైలిని వ్రాయబడినది.

ఆచార భిన్న ప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర ప్రతిక కార్యాలయ,

7, తంబుకెట్టివిధి, మద్రాసు

ఆయుర్వేద విద్యాపీఠము

ఆంధ్రాయుర్వేద విద్యాపీఠమును గురించి పండిత దొరస్వామిస్వామిగారు కవిరాజ ప్రతివాదిభయంకర కృష్ణమూచార్యులు, డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతిగార్లు వ్రాసిన లేఖలను పరిశీలించితిని. ఈవిషయములో నేనుమాడ వ్రాయుటకు బాధ్యుడనుగా నున్నానుగనుక కొన్ని సంగతులను వ్రాయుదును.

నేను తెనాలి వైద్యసమైక్యశాఖను అధ్యక్షుడనుగా నుండగా ఆంధ్రాయుర్వేదవిద్యాపీఠమునుగురించి చాలా చర జరిగెను. వెనుకటిసమైక్యశాఖలోనే ఆంధ్రాయుర్వేద విద్యాపీఠము స్థాపించవలెనను తీర్మానము ఆమోదించబడి విద్యాపీఠము కార్యముకూడ ప్రారంభింపబడినది. తెనాలి సమైక్యశాఖలో "ఆంధ్రాయుర్వేదవిద్యాపీఠము" అవసరమని మరల సర్వజనాంగీకృత మైనది. పరిశ్రా విరుద విషయములలో మాత్రమే చర్చాంశముండెను. ఆంధ్రాయుర్వేదవిద్యాపీఠము గత సంవత్సరములో తృప్తికరముగా పరిశ్రావిధానమును కూడ నిర్వహించినది. రాజమండ్రి సమైక్యశాఖలో దీనివిషయమున వ్యవస్థాక్రమము బాగుగా జరుగ కలేదు అనినాతలంపు.

మరల 1923 నవంబరు మాసాంతములో యేలూరుపట్టణములో జరిగిన విద్యత్వర్ణివత్తుసమావేశమునందుకూడ నేనే అధ్యక్షుడనుగా నుండిని. ఆంధ్రాయుర్వేద విద్యాపీఠమువారు ఆయుర్వేద కార్యక్రమమును నిఖిలభారతమునకు ఆదర్శముగా నడిపించినారని నిర్దుష్టముగా తెలిసెను. కొన్ని వైద్యపత్రికలలో ఆంధ్రాయుర్వేద విద్యాపీఠవిషయములో భిన్నాభిప్రాయముండినట్లుల వ్రాయబడినది. ఈ విషయమును బంధరు లేజవాడమున్నగు స్థలములలో సంచారము చేయు సమయములో విశేషముగా పరిశీలించితిని. క్రియత నోరీరామకృష్ణగారు మున్నగువారు భిన్నాభిప్రాయము కలిగినవారని కొందరు తలచుచుండిరిగాని ఇదికూడ నిజము కాదు. క్రియత నోరీరామకృష్ణగారు ఆంధ్రాయుర్వేదవిద్యాపీఠము అత్యవసరమని నాతో జెప్పిరి. కాకినాడ కాలగెసనందు చాలమంది ఆంధ్రవైద్యులను జూచి సంభాషించితిని. వీరందరును ఆంధ్రాయుర్వేదవిద్యాపీఠము అత్యవసరమని తెలిపిరి. ఆంధ్రమండలములో విద్యాపీఠమునుగురించి భిన్నాభిప్రాయమే అగునదలేదు.

స్థాపించబడిన విద్యాపీఠమును త్రోసివేయుట ఆంధ్రుల గౌరవమునకు సరి గాదు. పూనా సమైక్యశాఖయొక్క తీర్మానము ననుసరించి ప్రాంతిక సమైక్యశాఖలు కార్యమును నిర్వహించుట లో బాధక మేమియు గనుపించదు. మద్రాసులో విశ్వవిద్యాలయమున్నదను కారణమున బొంబాయిలో విశ్వవిద్యాలయముండ గూడదా? ఏప్రాంతములో ఉత్సాహముగ కార్యములు జరుగ నేర వో అచ్చట ప్రాంతికవిద్యాపీఠమును గురించిన విచారమేలేదు. ఎచ్చట ప్రజ లుత్సాహపరులుగా కార్యమును నిర్వహించెదవో అచ్చట ప్రాంతీయ విద్యాపీఠము అవసరముకదా!

పరిశ్రా విరుదముల విషయములో మహామండలి విరుదములనే ఉంచవలెనని క్రియత నోరీ రామకృష్ణగారు మున్నగు వారియతము. ఎటులైనను ప్రాంతిక దేశభావలో ఒక వైద్య పరిశ్రాక్రమము ముఖ్యము. మహామండలివారు దీని జవాబుగా అధికారమును ఆయా ప్రాంతమునకే వదులుట యుక్తమని తలచెదను. ఎచ్చట కార్యసక్తులు లభింపవో అచ్చట నిఖిలభారత వైద్యమహామండలివారు ఆ కార్యమును స్వయముగా నిర్వహింపవలెను. ఆంధ్రవిద్యాపీఠమువారు గతవత్సరమునుండి వైద్యపరిక్షలను నడిపించినను పరీక్షలలో ఉత్తీర్ణులైనవారికి ఎట్టివిరుదములను ఇయ్యనేలేదు. నిఖిలభారతవర్షీయ ఆయుర్వేదవిద్యాపీఠములో దేశ భాషా పరి శ్రా వి ధి లో ని య మి ం చి న "భిషక్" బిరుదును ఇయ్యవచ్చును అని నాతలంపు.

వైద్యవిషయములో ఆయాదేశీయ సంప్రదాయ పద్ధతులు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా నుండుటచే ఆయా ప్రాంతీయ సంప్రదాయ పద్ధతులను తెలిసిన వారు ప్ర శ్న ప త్రమును ఇచ్చి దేశ భాషా లో ఒక పరీక్షను నడపించుట యుక్తముగా నున్నది. ఇప్పుడు నిఖిలభారత వర్షీయ విద్యాపీఠమువారు, ఆచార్యవికారద పరీక్షలను మాత్రమే నిఖిలభారతములోను జరుపుట చాలా సులభము. ఈ రెండు పరీక్షలు సంస్కృతభాషలోనే జరుగుటచే, ఈ రెండు పరీక్షలను నిఖిలభారత వైద్యపరీక్షలుగా జరుపుటలో యేదియైనా ఉండదు. ఇప్పుడు ప్రాంతికభాషార్థముగా ఏర్పడిన భిషక్ పరీక్షను ఆయా ప్రాంతిక విద్యాపీఠమునకే వదులుట యుక్తముగా నున్నది. ప్రాంతిక వైద్య విద్యాపీఠమువారే దేశభాషలో ప్రశ్నపత్రములన్ని పరీక్షను జరిపి ఫలితములను ప్రకటింపవచ్చును. నిఖిలభారత విద్యాపీఠమువారు ప్రకటింపలేమును ఇయ్యవచ్చును.

ఈవిషయమును రాబోవు కొలంబో వైద్యసమైక్యశాఖలలో నిర్ధారణచేయుట యుక్తము. ఎటులైనను నిఖిలభారత వైద్యము వికాసముతో ప్రజాభిక్షగా కార్యమును స్వీకరించుట యుక్తము. వైద్యసాధకులు నాఆశయము యుక్తమైనచో స్వీకరింపవలెనని కోరెదను.

విద్యా కే. కే. కృష్ణాస్త్రి

ఆయుర్వేద రత్న, ఆంధ్రవైద్యసమైక్యశాఖకుడు
20-2-24

బదునాలవ ఆయుర్వేద

సమైక్యశాఖ

కొలంబో సమావేశము

రాబోవు కొలంబో వైద్యసమైక్యశాఖలలో ఈక్రంద విషయములను వ్యవస్థాపించుటకు ఆంధ్రాయుర్వేద మండలివారు ప్రయత్నింపవలెనను (1) నిఖిలభారత వర్షీయాయుర్వేద విద్యాపీఠమునకు యాప్రాంతిక వైద్య విద్యాపీఠమునకు గల సంబంధములు (2) ప్రాంతిక దేశభాషావైద్యపరీక్షలను ప్రాంతిక వైద్యమండలివారే ప్రశ్నపత్రములను ఇచ్చి పరీక్షావిధానమును జరుపుట (3) ఆయుర్వేద విద్యాపీఠమువారు ఫిజియాలజిమున్నగు అలోపతి వైద్యవిధానముకూడ అవశ్యకమని తలచి వికారద ఆచార్య పరిశ్రాభాగములుగా ఏర్పరచినచో బయోఫిజియోమోపతి వస్త్రమున్నగు ప్రపంచములో ఉండే యావద్వైద్య భాగములున్నా (రీడర్స్) విజ్ఞానపరిశీలనార్థముగా పరిశ్రాభాగములో చేర్చుట యుక్తము. ఒట్టి అలోపతికు పద్ధతిమాత్రమే వైద్యరీతినికీ తోడ్పడదు (4) ఆయుర్వేదకృష్ణమును ఆలోపతికీ కృష్ణముతో తులనజేసి పాత్యపరిశ్రాదులు నియమించరాదు (5) మండలి అధికారులు చికిత్సను చేయును ఆయుర్వేద ప్రచారమును జరుపుట అసాధ్యము. మహామండలిలో సభ్యులను తేల్చుట చందా పనులనేయేటటు, వైద్యకాలము స్థాపించుట మున్నగుపనులలో కొందరు సంచారాధి కారులను నియమించి ఆయుర్వేదమండల కార్యక్రమమును ప్రచురించవలెను. (6) వైద్యసమైక్యశాఖలను ఒకరి సంపాదకత్వములో ప్రత్యేకముగా కల్పించి సమైక్యశాఖ నియమమును సార్వభౌమపరచెను.

కృం. కే. విద్యా కే. కే. కృష్ణాస్త్రి.
22-2-24 } ఆయుర్వేదరత్న, ఆంధ్రమండలి అధ్యక్షుడు.

దేవీసుకవ్య-తెన్ని సువందెములు

ఇండియా ప్రతినిధులు

అంతర్జాతీయ దేవిను కవు తెన్ని సువందెములలో భారతదేశము వారెండు దేశముతో పోటీగా నాడవలసి యున్నది. అవదేమునకు దక్షిణ ఇండియానండ్ (ఇండియా, ఎన్. వి. ఎ. ఎ. పండ్లములలో ఆఖంబెరియము బొంబి గల్లరుగు గా మెప్పురిదేసిన సి. రామస్వామిగారు పక్షం ప బడుతురని తెలియుచున్నది. ఖండాంకరముల ప్రభావతదేసిన రామస్వామిగారిని జూచి భాంతిదేశములయొక్క గర్వతనల నియన్ను దేవి గల్లరుగా రాజునకు బహుమతుల నొసంగుచు ప్రకటించిరి. రామస్వామిగారు ఇ గ్లండులోగూడ చాలపండితులగలిచిరి. ఆచన అంగ్లసీమ గున్న తొలి సంవత్సరములో కేంద్రీయ-దేవును గలిచెను. వెంకట్రాయరాబాదు వాస్తవ్యుడగు వాదిగ రిటోగలసి హారెండు డబ్బులు ప-దేమనం నుత్తీర్ణుడయ్యెను. వీరప విరోపాఖండములకు సుబంధించి పండ్లములో గలిచెను. ఒక్క అంగ్లసీమ సింగిల్మండ్లమునందు, మిక్కిలి ప్రభావితదేసిన గోర్డనులవుగారిని ఓడించుటయే రామస్వామిగారి అఖండవిజయమనవచ్చును. వివరం క్రిష్ణకల్లు లండనుడబ్బులు పండ్లమునందు ఆఖంబెరియమును గాంచెను.

రామస్వామిగారు వారెండు పండ్లమునందు విజయము గాంచి భారతదేశమునకు వస్త్ర దేవులుగాక.

మ త క ల హ ము

సంయుక్త రక్షకులలో భూతయూబాదులో 21 వ తేదీన హిందూవుల ఉర్రగింపు సందర్భమున హిందూవులకు మహమ్మదీయులకును కొట్లాట జరిగినది. కొండకి గాయములు కలిగినవని తెలియుచున్నది. (ఆ. తె.)

తిక్కన భాషా విజ్ఞానము

మా పురపాలక సంఘము పుట్టివడి మొదట యిట్టి గౌరవము లేని హ్యూనిసిటీలో కాంసిలరు వచ్చు యిప్పటివరకు జరుగలేదు. మహాత్మా గాంధీగారి యుద్ధయోగముతో దృఢి, యిప్పుడు పేను, గాంధీగరుముగా మహారాష్ట్రలో కాంసిలరుగా పోరాడి, మార్పుచేయుటకు తీర్మానము పాపముచేయించి; జేశధర్పుని తన గౌరవము చేసినది అధిక సంఖ్యాకుల యభిప్రాయము అయియున్నది. కాకనాడ పురపాలక సంఘమందు క్రొత్తకము ప్రారంభమయినది.

హిందూ సంఘము
అంతరించుచున్నది

హిందూ నాయకుల ఉపేక్షయే కారణము

క్రైస్తవ మతమునకు సంఘములు మతప్రచారము చేయుచు వున్నందున మతమును తిరుగుచు, మతమును, అభివృద్ధి చేసికొనుచుండి హిందువులు యాదృశమునై హిందువులవలె అభివృద్ధి పొందుచున్నారని, మతాభివృద్ధిని గాని, మతప్రచారమునందు ఆసక్తిగాని కనపరచుటలేదు. ఈ నూతనయుగములో సంఘములు ఎదుర్కొనుచున్న క్రైస్తవమతస్థలను సమన్వయము చేసికొని, సంఘములో ఇమిడ్చుకొనుటలేదు. అందువలన హిందూసంఘము గానాటికి క్షీణించుచు చైతన్యమును గోలుపోయి తీవ్రమైన మనుచున్నది. ప్రతిసంవత్సరమునూ మేకలది హిందువులు ఇతర మతములలో చేరుచున్నారు. ముఖ్యముగా క్రైస్తవ మతప్రచారకులు తీవ్రమంతటను సలువెసలు ప్రజ్వల్లి హిందూసంఘమునకు అయిదుపుట్టకు పాటకజనమును తమ మతములో కలుపుకొనుచున్నారు. మూఢులును, అజ్ఞానులును, గర్భదర్శిలును నగు మాల, ముడిగ, ఎరుగ, ఏనాది మొదలగు హిందూకుటుంబ మతములో కలుపుకొనుటకు ఆ శక్తిలేకపోయి కనపర్చి భవశక్తి, క్రైస్తవపాదరీతి తమ మతములో ఎట్లు చేర్చుకొనుచున్నదియు అందుకు తెలియదు. ఈ క్రైస్తవహిందూసంఘము హిందూ మతమునకు సమన్వయము చేయుటకు ఎట్లు కలవర పడుచున్నదో మన దక్షిణతీరమున కూడను స్వల్పభావములోనే హిందూ సంఘము తొన్నెనూతన చిహ్నములను ఎదుర్కొనుచున్నది.

హిందూ సంఘములో జీవము లేదు

అక్షులొలది హిందువులు తమ సంతానమునందు అన్యమతముల పాలగుచుండ హిందూసంఘమునకు చలనములేదు. నాయకులు హిందూ గుండెపై చేయిచేసికొని నిద్రపోవుచున్నారు. మతాభివృద్ధిని పితాభివృద్ధిని సకలభాగము లనుభవించుచు స్వేచ్ఛగా వివరించుచున్నారు. మతప్రచారమునకై తీవ్రములను ఇతరులచే మదిమార్పుచేయు దుర్వినియోగపరచుచున్న హిందూ సంఘముయొక్క దుర్బలత కన్నెత్తి చూచు నాయకులు లేరు.

హిందూ నాయకు లేరే?

హిందూ మతప్రచారముచేసి అన్యమత వ్యతిరేకతనుండి హిందూసంఘమును కాపాడగల నాయకులు మౌనమున (శ్రద్ధా నంద, లజపతిరాయ, శ్రీ శ్రీ రాంభోజీశర్మ బోలు నాయకులు ఎవరైనను మన ఆంధ్రదేశమునందు గలరా? దీనభాతుల దురభ్యుక్తి కన్నీడు గార్చి ఆస్పృశ్యత మహాపాప నివారణకు గాఢప్రయత్నము చేయు హిందూమత ప్రచారకులుగాని, హిందూసంఘసేవకు గాని దీనజనోద్ధరణకై బద్ధకణియై యున్న సాంఘిక సేవకులు గాని దీనభాతుల వ్యాధివ్యాధుల నిర్మూల చేయచే ఆశ్చర్యకర ధీమా మన ఆంధ్రదేశమున ఎందరు గలరే? దీనజనోద్ధరణకై ముండుజ చేసి అత్యంతభక్తితో సహాయముచేయుట వికలవ్యాధియును మన ఆంధ్రదేశమున ఎందరు కలరే?

క్రైస్తవ మతప్రచారము

అధమభాతులు అక్షులొలది క్రైస్తవమతమున ఎట్లు చేపట్టుకొని యీతెలుగు విచారింపుడు.

మన ప్రభుత్వమురాజధానిలో 1911 సం. లగాయకు 1921 వరకు 172,157 మంది క్రైస్తవమతమున కలుపుకొనబడిరి.

కృష్ణాజిల్లా	41,224
గుంటూరు జిల్లా	29,808
కర్ణాటకజిల్లా	8,198
గోదావరిజిల్లా	1,997
ఆంధ్రప్రదేశ్ జిల్లాలో నూటికి	82.7
గుంటూరులో	24.1
కర్ణాటకలో	18.5
గోదావరిలో	72.8
కృష్ణాజిల్లాలో	82.7
ఆంధ్రప్రదేశ్ జిల్లాలో నూటికి	17.2
కర్ణాటక	18.6
గుంటూరు	10.2
కర్ణాటక	28.1
గోదావరి	19.0

క్రైస్తవ మతస్థుల సంఖ్యలు ప్రచారము

లూథరన్ మతము కృష్ణాజిల్లానూటికి 100 గుంటూరు 64000 కలిసి.

రక్షణమైనందు తక్కువేత తక్కువేత అన్ని కృష్ణా, గుంటూరు, కర్ణాటకలో రక్షణ మైనందు తక్కువేత ప్రచారముచేసి నూటికి 80 మంది కలిసి.

రోమన్ కేథలిక్ మతము ఈ మతముల బోధనల 71,289 మంది కలిసి 10 సంవత్సరములలో రోమన్ కేథలిక్ మతము.

హిందూనాయకులకు విజ్ఞాపన నాయకులారా! ఇక నైనను విద్యుత్తు దీక్ష జనోద్ధరణకై మరచిపోకు. విచారించుకు హిందూసంఘమును సంస్కరించుటకు ఏ ప్రయత్నము?

ఈ క్రైస్తవమతము చూచిన క్రైస్తవపాదరీతి అంత తీవ్రమైన పంటభూమిగా కనపించుచున్నది.

అనగా మన లెనునతీరములోనే ఎక్కడనుండి హిందూమత క్రైస్తవమతములో కలిసి.

ఈ క్రైస్తవహిందూసంఘములోని, ఢిల్లీ, అగ్రా, కాన్పూరు, అహ్మదు, శ్రీయూత్ గోవింద మొదలగు ప్రాంతములలో హిందూసంఘములు స్వసంఘములు రక్షించుటకు ఎట్లు కృషిచేయుచున్నారో విచారింపుడు. భారతభాతీయోద్ధారకులగు శ్రీ బాలారామమహారాజులు, మహర్షి దయానందసర్వస్వతి, స్వామి వివేకానంద, జస్టిస్ రెండే మొదలగు హిందూమత ప్రకటకు దీనభాతులను తీవ్రమైన పంటభూమిగా కనపించుచున్నది. పాపములన్నియు, హిందూభాతీయోద్ధారకులలో అగ్రగణ్యుడైన, సకల లోకైకపూజ్యుడైన, అను మహాత్మాగాంధీ ఏమి బోధించినో విచారింపుడు.

అస్పృశ్యతా మహాపాప నివారణయే దీనజనోద్ధరణకు పరమసాధనము

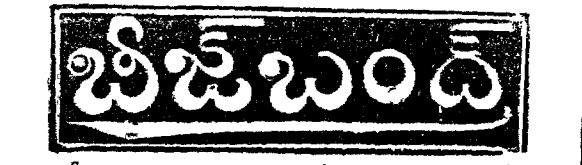
అస్పృశ్యతను నిర్మూలించుచు మనమందరమును దీనజనుల విముక్తికి తోడ్పడవలయును. స్వసంఘమున పడరానిపాట్లు తడి చెప్పవలసిగాని అవమానమును ధరించలేక కడు దక్షిణులగు టవలన అజ్ఞానై అధమభాతులు పరమతములపా లగుచున్నారు. ఇందుకు హిందూసంఘముల కర్తవ్యము ఏ?

ఏలూరు వెల్లంకి కృష్ణమూర్తి.

విజయలక్ష్మి కావలెను.

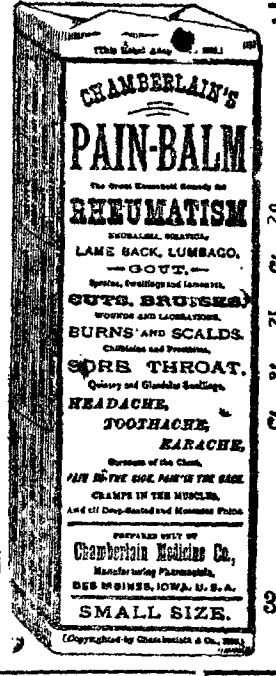
అంధ్రప్రదేశ్ లో గ్రంథనిలయమునకు చందాదాతలను కేంద్రీకరించు సమర్థులగు బ్రాహ్మిని విజయలక్ష్మి కావలెను. బ్రాహ్మిని గు వల్లరా భక్తులనుచే వెల 15 రు. 0-0-0 లు తీరము, రు. 200-0-0 దొక్కము సెక్యూరిటీ యిచ్చుకలెను. 0-10-0 విల్ల పంపించుటకై అగ్రముండు మరయు ప్రాస పంపుడు.

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గ్రంథనిలయము, కాకాడ.

బీజే బిఎం. తెనుగు దేశములో మిక్కిలి ప్రసిద్ధి చెందినది. స్వల్పమందు గాని మూలముతో గాని, వీర్యము వప్తమవుచున్న యెడల వెంటనే నిలిపివేయును. ముసలితనమును తొలగించి యువ్వన మొనంగును. త్వరలో నరములకు బలము నిచ్చి ఆత్మర్యమును వీర్యపుష్టి నిచ్చును. ఘోరముగు శుక్ల నవ్వుమునుండి అనేకమంది విద్యార్థులను రక్షించినది. దురభ్యాసముల వల్లగలిగిన శక్తిహీనతచే కృశించువారిని వెంటనే ప్రళయ సుఖము అనుభవించునట్లు చేసి సంతాన వంతులుగ చేయును. ఈమండు యొక్క అమృత గుణములను వివరించి ప్రకటించుటకు మృదాసు గవర్నమెంటువారు అమెరించ నందున ప్రకటింపజాలము మందుపుచ్చుకొనువిధము మందుతో వంపబడును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నంపబడును. 20 మాత్రలసిసా రు 2-0-0. వి. పి. చార్జీ నెరు.

ఆర్యవైద్యశాలము 38 బైరాగిమకం వీధి, మద్రాసు.

చేబర్లెన్ గారి
పెయిన్ బామ్

వార సెప్పులు, నడుము నొప్పి, కాలినగాయములు, తలనొప్పి, పండ్ల నొప్పి, నరుకులు, చెబ్బలు మున్నగునవి దీని వలన తప్పక గుణ మగును.

అన్ని జాగాలలో విక్రయమునకు 33 దొరకును. (1)

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీ గారజి, యోగ్యుక్తి హస్తలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రశాస్త్రము, భారతదేశము, యంత్రములు, అమెరికావారి దీక్షిత శిష్యులు విశిష్ట విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంగ్లీషు మనుష్యుని మాయచేయుట, ముడిచెట్టును పుట్టించుట, శిశువులో ముడిచెట్టును కరీరములైన రుకాయచేత ముడిచెట్టును భూమిపై గలముయొక్క గాలిలో మనుష్యుని నిరాకారముగా నిల్పుట మొదలగు విశిష్టములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమున చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజర్ జేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల రు. 4-0-0 లు. (211888-8) పి. ఆర్. జగద్దనంశాయుడు, పెంగ్లొ, గుంటూరుజిల్లా.

అందరు ను వాడత గిన

మామదనమంజరి టానిక్ మాత్రలు

పీడినవాడుటచే అయిదు, అంతు, ఆరోగ్యము మొదలగునవి కృద్ధియగును, అన్ని రకముల వ్యాధులకు ఎట్టి పీడితలైనను మంచినియు నిచ్చును 40 మా గల బుడ్డి 1.5 ధర 1 టెబ్బెన్ బిల్ల కావలసినవారు ప్రాసించితిమిగా మంపబడును. రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ 27 బైరాగిమకం, మద్రాసు.

Wanted District Agents.

Throughout Andhra Province, on monthly allowance and commission for the sale of all sorts of Tea, German etc. Toys and stationery and other Indian products etc. Deposit required Rs. 100 Cash. Apply for Agency terms and other Particulars. Messrs. Raghava & Co, Guntur.

రత్న పురుష లేహ్యం

కుక్క నవ్వుమును రత్నకర్ తగించును. బలహీన శోగిట్టియును కలిగించును. కుక్క మేహమువల్ల కచ్చినదస్త, మూత రోగములు కూడా యామంతువల్ల తగ్గును. కుభవ్యాధులకులన చెడినరక్తమును తగులరచును. శ్రీ 0-4-0.

శ్రీ శ్రీహ్యం విశాఖగల్లెన తగించు అత్యంతము. శ్రీహ్యములేదు. పట్టి 1.8-0 లు.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం- గోదావరిజిల్లా.

జాతకరత్నము

జన్మరత్నము పుట్టిన తేదీ వేళమున్నగునవి తేజము సంపత్తి ఫలితములను వ్యాఖ్యించు రీతింగుతో సహా యెన్ని సంవత్సరముల ప్రాసం జ్యోతిష్కుని సహాయము అక్కరలేకనే తీసుకొని తాము వ్రాసికొనగలరు. ధనము, సంతానము, ఆయురారోగ్యములు మున్నగు వ్యాధికభావము, తో మి మి జాతకములను మిరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిష్కుడు. దీని వెల రు. 2-0-0, వలయుచో జాతకముల సరసమైనధరకు పంపబడును.

గేటు యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, భారతగోవింద, విశాఖపట్నంజిల్లా.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము ప్రతిషాపులో దొరకును

నవలలు   **సరస్వతీ గ్రంథమండలి**   **నవలలు**

రాజమహేంద్రవరము

ప్రకాశకుడు: అద్వైత లక్ష్మణస్వామి   సంపాదకుడు: తల్లావజ్ఞుల శివశంకరశాస్త్రి

ఇందు విశేషముగా మనోహర కథాకల్పితంబులును, భావపూరితంబులును నవనభరతంబులు నగు చారిత్రిక—సాంఘిక—సాంసారిక—అపరాధపరిశోధక—నవలలు, ముచ్చటైన బొమ్మలతో ముద్దలాలకు క్యాలికోరెండుతో డెమ్మిలైజున రమారమి 200 పుటలతో రెండుమాసముల కొక్కటిగ వెలువడుచుండును. వెలువడు ప్రతిగ్రంథమును పోస్టేజిగాక రు ౧-౧-౦ వెలకు జండాదారులకుఁ బంపుచుండుము. చందాదారుగ జేరువారు ప్రవేశమును ముందుగ నాలుగణాలు చెల్లించవలెను.

అంగభాషానవలరచయితలలో సగ్రగణ్యుడగు శుప్రసిద్ధయెవ్వని కవివర్ణనచే గలియింపబడినదియు నాంధ్ర పత్రికా సహాయసంపాదకు లగు శ్రీమెరుముడి శేషగిరిరావుగారిచే వృద్ధయాశ్రమముగా మృదుమధునైలిన నాంధ్రీక రింపబడినదియు, నీమండలినుండి పరువైదగ్రంథముగ వెలువరింపబడునదియు నగు 'ఫాస్టు' అను నత్యద్భుత సంఘటనలచే నలరారు 3౫౦ పుటలగుల మొదటిభాగము-క్యాలికోరెండుతో నవలరాజము సిద్ధమగుచున్నది. పోస్టుభర్తలు గాక చందాదారులకు రు ౧-౦-౦ ఇతరులకు రు ౧-౫-౦ అభాగిని అను సాంఘికనవల అనుబంధగ్రంథముగ వెలువడుచున్నది. పోస్టేజిగాక చందాదారులకు రు ౦-౫-౦ ఇతరులకు రు ౦-౧౨-౦.

లోకమయహార కస్తూరిమూతలు

ఈ అమూల్యమైన మూతలు మొదటిరంగ కస్తూరి, మంగళపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అతినిజాకాదులగు కన మూలికలు చేర్చి రియూగాచేయబడినది. అత్యవకరమగు ఏకస్తుభుకాని యిండ్లలో చేరుటలేదు. పసిబిడ్డలు, బాలుకు, బాలికలు, యశ్వనులు రికణులు, మనలివారు ప్రతియొక్కరు నీనిని సాధారణగోమల అన్నిటిని అనుపాసకైదమతో వాడతగినది. బిడ్డలకు, బాలికలకు ఇది సంజీవివంటిది. వేసకుల బాడ్లు ఖర్చు అగుచున్నది. 250-300 మూతలు గలబుడ్డి 1 కి 0-4-0, 6 బుడ్లు 1-4-0 పోస్టుభర్తలకు. ఈ దిగున వెలుపబడిన జౌషధములు అవి ఏ యే వ్యాధికి గుణమిచ్చునట్లు తెలుపబడినవి అందుకు యెలాటి సంజేహమేలేదు. తప్పక వాడి చూడుడు.

సారస్వతాసనం:—రక్తకృద్ధి, బుద్ధివసాది, భావకక్షిణి హెచ్చించును. బుడ్డి 1 కి ధర రు 1-0-0.

బాలసుఖోదయ:—శిశుపిల్లలకు బలమిచ్చు దివ్యమృతము. శిశుగావండును. గుణ మభ్యుదయము 0-12-0.

భావనబీరక రసాయనం:—పీత్రివంధనమైన క్యామము, వాంతులు, అజీర్తి కటాపంధిలైపోవును. రు 1-0-0.

వాతగజకేసరి లేహ్యము:—సర్వవాతములను అకలి మదగించుట మలబద్ధము మొదలగునా-కి పెట్టినది చిక్షును. రు 2.

మా జౌషధముల గుణము ఒకసారి కొనినవారికే తెలియును. ఒకవధా మాత్రమే కొనిన పిదప ఎన్నడును మార్గకే కొనవలసి మాద్యధనమృతము. పాశేపు వెంకటాచలపండితులు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు, శ్రీ సీతాకాళువైద్యశాల, మైసూరు.

రోజుకు రూ 3 లను

అనుభవము లే: నీ మీకు తీరికయున్నప్పుడు మీ గృహమునందు 6 లేక 8 గంటలకాలము పనిచేసిన సంపాదించును. గాన మీ నిరాశ నమోదామనందు మా

దర్బార్ ఆటో నిట్టరును

ఉపయోగించి లాభమును పొందుదు.

మీరు సొమ్మును పెట్టుబడి పెట్టిన తలెమ పను లన్నియు మేమే నేర్పెదము.

దీనిని ఉపయోగించిన వా కొకరు యిట్లు వాయుచున్నారు.

గెన్వేపిల్ అందు కో, కలకత్తా.

గెన్వేపిల్ అందు కో, 40-వ డిహార్వమెంటు 3, కన్పూర్ బిల్డింగ్స్ క్లబ్బు దిగి, కలకత్తా.

నేను మీ కద్దరుండి దర్బార్ నిట్టరును తెప్పించి రాదు నెలలైనది. వా గృహకృత్యము లన్నియు నెరవేర్చుకొని రోజుకు 9 జరిమానా మేజోళ్ళను తయారు చేయగలను. నేను తెప్పించుకొనినందును మిక్కిలి సంతోషించెదను. బాలలకాను, గోపాల్ గంత్ రిస్కూను.

అయ్యో, "రోజుకు రూ 3 లను గడించు" మార్గమును తెలుపు మీ ప్రాప్తెక్కనును నంపుడు. తిహాఖగ్యుల నిమిత్తమై యందు వెంబడి 1 అకా ప్రాంతుకు పనియొక్కాను. పూర్తిచేత పూర్తి నిలాసము

కేసరి-రత్న త్రయము.

లోధ

గర్భాశయ రోగనివారిణి.

శ్రీలక్ష్మ గలుగు ఋతుశూల, బహిష్టి నిలుచుట, అకాలబహిష్టి, మెల జాస్తి తక్కువ లగుట అస్తి స్రావము, కుసుమ రోగము, సంతానహీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూతికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, కాళ్ళు, చేతులు మంట గర్భవాతము, కడుపులోబల్లలు, నిక్తాక, మొదలగువ్యాధులు లను కుదుర్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 2-0-0 చిన్నది రు 1-10-0

అమృత

రక్త శుద్ధిద్రావకము

ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేహప్రణామము, నుఖసంకటములు, నిస్సత్తువ, కడుపులో మంట, నిక్కాక, చర్మ వ్యాధులను నివారింపి శరీరమునకు కాంతిని ముఖమునకు లేజస్సు నిచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 2-0-0 చిన్నది రు 1-10-0

అర్క

సర్వ జ్వర నివారిణి

6 బొ బుడ్డి రు.	2-8-0
3 బొ బుడ్డి రు.	1-8-0
1 బొ బుడ్డి రు.	0-8-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద జౌషధశాల, పోలీసు కమిషనరు రోడ్డు. ఎగ్మూరు మదరాసు.

ఈ మందులు అన్ని షాపులలో దొరుకును.

వెండికి బంగారు బహుమానము

లాటరీ లేకున్న-అదృష్టమునకు మార్గము లేదు

మోసము లేదు
ఏదైన రాకపోవుటలేదు

పగటి వెలుగునలె స్పష్టమైనది

ఒక రూపాయను ఖర్చుచేసి 82 ఆకంకనగ్రహ మూలము పొందును. బలహీనులు, అల్పజ్ఞులు, మానవ శారీర సంబంధమైన వ్యాధులన్నియు పలూపంచలై పోవును. దానిని శుభయోగించిన వారు "దానియొక్క వెలువ బంగారుమాంబ" కనుమరిసి తెలుపుచున్నారు.

పూర్తి రాకలాగునకు ప్రాయము.

అతంక నిగ్రహ జౌషధశాల, 26 బ్రాడ్వే మద్రాసు.